

DIRVA

TAUTOS VALIA

Kliūtis sėkmingai užsienio politikai

Diskutuojant pagalbos Pietų Vietnamui klausimą kai kurie senatoriai ir kongreso nariai, anksčiau buvę už ją, dabar pasisakė prieš. Daugelis jų aiškinosi, kad taip norinti amerikiečių dauguma, kas, atrodo, iš tikro atitiko tautos nuotaiką. Su jomis turi skaitytis ir kongresas ir prezidentas. Kokios gi yra tos nuotaikos, kurios padiktuos tolimesnę užsienio politiką?

N eseniai televizijos Today programoje mačiau tūlą Karl Hess, kalbantį apie savo knygą 'Dear America'. Prieš 11 metų jis rašė kal-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

bas respublikonų kandidatui į prezidentus Goldwateriui. Šiandien jis užsinaugino barzdą, o jo pažiūros radikaliai pasikeitė. Galima būtų net teigti, kad jis tapo ... anarchistu. Tiesa, Goldwaterį jis prisimena su pagarbą, nors dabar mano, kad senatorius nesupratus di- džijų korporacijų galios ir žalos. Reikia apkirpti ne tik federalinės valdžios, kaip nori Goldwateris, galia, bet ir tų korporacijų. Iš viso reikia siekti mažesnių bendruo-

menių, kurios tvarkytusi kaip nori. Apsigynimui nuo užsienio priešų pakanka turėti atomines raketas povandeniniuose laivuose, kas atgrasintų priešą nuo puolimo ir kaštuotu palyginti nedaug.

Negali sakyti, kad tai būtų vieniša nuomonė. Nusivylimas mūsų civilizacijos vaisiais yra labai paplitęs amerikiečių tarpe. Gali laikyti tokias nuotaikas tik greitai praeinančia mada, gali laikyti pertekliuje išaugusios kartos, kuri laimės ieško paprastume, išsigimimu. Dėl to neverta čia ginčytis. Reikia tik konstatuoti faktą, jos yra. Ir tai, kad ne tik federalinės valdžios išbujojimo priešai, bet ir to šalininkai pasisakė prieš toli siekiančią užsienio politiką.

Pagal 'Harris poll' nūdien amerikiečių dauguma sutiktų su karine intervencija užsieniuose tik vienu atveju: invazijos į ... Kanadą! Vakarų Berlyną ir Izraelį tautos valia paliktų savo likimui. Atskiras apklausinėjimas vadovaujančio sluoksnio - 'national leaders' - 328 reprezentantų: politikų, administratorių, profesorių ir žurnalistų - rodo, kad tos elitinės grupės dauguma vis dėlto dar būtų už Vakarų Berlyną ir iš viso Europos gynimą, bet ne Izraelį!

Reikia atsiminti, kad amerikiečiai tradiciniai yra linke į izoliaciją ir nesirūpinimą likusiu pasauliu. Tai diktavo jų krašto geografinę padėtį. Be to, neužmirškime, kad amerikiečiai nėra vieninga tauta, bet daugiau ar mažiau susicementavęs mišinys. Kiekvienai tautinei ar rasinei mažumai siekiant savo tautinės tapatybės, sunku surasti bendrą vardiklį ne tik užsienio politikai, bet ir kam nors kitam.

Prileiskime, kad prezidentas apsispręstų nesivaikyti tautos nuotaikų, bet ją pastatyti prieš įvykusį faktą. Prieš tokią galimybę apsigynimo jau ieškojo JAV konstitucijos tėvai. Konvencijoje Virginijos atstovas George Mason bylojo: "The purse and the sword ought never to get into same hands, whether legislative or executive". Tai matėme labai gerai praktikoje beveik po 200 metų. Norėdama garbingai atitraukti prezidentas Nixonas buvo užsimojęs kardu prieš šiaurinį Vietnamą, bet kongresas atsisakė tam duoti lėšų. Situacija buvo geresnė, kad prezidentas ir kongresas buvo tos pačios partijos, kaip Roosevelt. Trumano ir Johnsono laikais, bet nūdien ir demokratinis prezidentas būtų gerokai suvaržytas.

Tautos valia užsienio politikos laukuose po 2-jo didžiojo karo buvo palanki status quo išlaikymui, einant prie neišvengiamų permainų evoliucijos, o ne smurto ar agresijos keliu. Gyvenimas nestovėjo vietoje, kitom tautom ir valstybėm atsigavus ir sustiprėjus, status quo išlaikymas pasidarė per brangus. Užtat dabartinei administracijai neliko nieko kito kaip vesti labai atsargią politiką, niekur per daug neužsiangažuojant. Savaime aišku, kad ir rezultatai tokios politikos bus ne tik labai blankūs, bet ir rizikingi, nes atiduoda iniciatyvą kitiems.

ALT S-gos Clevelando skyrius balandžio 20 d. susirinkime surengė skyriaus 25 metų veiklos paminėjimą, kurį gausiai atsilankė svečiai. Nuotraukoje skyriaus valdyba su programos išpildytojais. Sėdi iš kairės: E. Maslauskienė, D. Orantaitė, pirm. dr. A. Butkus, E. Jakulienė, J. Budrienė. Stovi iš kairės: Dirvos red. V. Gedgaudas, K. Karališ, V. Benokraitis, V. Stuogis ir S. Astrauskas.

J. Garlos nuotrauka

ALT S-gos Clevelando skyriaus 25 metų veiklos apžvalga

KAZIMIERAS KARALIS

Kai naujieji ateiviai pradėjo atvykti į Clevelandą apie 1949 metus ir vėliau, Tautinė Sąjunga nebuvo tokia kokia yra dabar. Prieš tai tautinės srovės veikėjai veikė pasivadinę įvairiais vardais, kaip tai, tautiečiai, Lietuvių Tautininkų sąjunga ir Amerikos Lietuvių Tautininkų Centras.

1940 metais rusams komunistams okupavus Lietuvą, tautininkai Amerikoje įsteigė Lietuvai Vaduoti Sąjungą, vėliau Amerikos Lietuvių Misiją ir t.t. Tuo metu Clevelande gyveno ir veikė tautinė dirvoje tokie žymūs asmenys, kaip inž. P. Žiūrys, dr. S. Tamošaitis, K. Karpis ir jems talkininkas Salasevičiai, Misčikai, Šimkūnas, Samas, Urbšaitis ir kt. Jų veikla, ypač, pagyvėjo 1942 m. kai atvyko į Clevelandą Lietuvos prezidentas A. Smetona.

Naujai pabėgėlių bangai iš Lietuvos pasiekus Amerikos krantus, tautinės srovės veikla labai sustiprėjo ir pasikeitė. 1949 m. anksčiau minėtos ir veikusios tautinės srovės organizacijos buvo sujungtos į dabartinę Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą. Kai buvo sudaryta Centro V-ba, tuomet, daugiau apgyventose lietuvių vietovėse steigėsi Liet. Taut. S-gos skyriai.

1949 spalio 10 d. buvo įsteigtas Clevelando Liet. Tautinės S-gos 12 skyrius. Skyrių įsteigus, buvę Lietuvių vaduoti sąjungos Clevelando skyriaus nariai įstojo į Tautinės S-gos skyrių.

Be jau minėtų senųjų veikėjų, steigiant sąjungos skyrių iš naujųjų ateivių pirmasis skyriaus pirmininkas buvo Steponas Nasvytis. Jo pirmininkavimo laikotarpiu buvo išvystyta gyva skyriaus veikla ir įtraukta į skyrių daug narių. Skyriaus valdybos ir buv. Dirvos redaktoriaus V. Rastenio pastangomis buvo pagelbėta Clevelande įsikurti buv. tuo metu, Vli-ko komiteto nariui B. Gaidžiūnui. Jisai pradėjo darbuotis Dirvoj ir vėliau tapo redaktorium. 1950 metų pabaigoj buvo išrinktas Liet. Taut. Sąjungos 12 skyriaus pirmininku.

Apžvelgiant skyriaus 25 metų veiklos laikotarpį politinė, kultūrinė ir šalpos srytyse, turėsime pripažinti, kad veikla buvo įspūdinga.

1950 m. skyrius įsijungė į Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrių ir nuolat laiko savo atstovus prie Tarybos. Priklauso prie kultūrinių darželių draugijos. Skyriaus nariai akty-

viai dalyvavo Lietuvių Bendruomenės įkūrimo ir jos veikloje. Skyrius finansškai parėmė ir pasiuntė atstovus į Washingtono Tautinės S-gos saskrydį 1956 m. Skyrius ir nariai betarpiškai rėmė LNT Fondo įsteigimą 1956 m.

1956 m. skyrius suruošė Diplomatinijos šefo minist. St. Lozoraičio priėmimą, kuria me jis padarė platų pranešimą politiniams klausimais dalyvaujant gausiai publikai. 1957 m. skyrius suruošė Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimą Clevelande. Ta proga buvo ir banketas. Tais pačiais metais buvo suruošta Dr. Geručio paskaita politinėm temom. 1958 m. skyriaus atstovai dalyvavo ir rėmė finansinškai, New Yorko vidurinės srovės kongrese, kur buvo sprendžiama, Tautinei srovei priklausančių grupių, vienybės klausimas. 1960 metais skyrius suruošė savo dešimtmečio paminėjimą. 1962 m. Valterio Banaičio paskaita politinėm temom. 1962 m. Liet. Tautinės Sąjungos Tarybos ir skyrių pirmininkų konferencija Clevelande skyriaus paruošta.

Skyrius nepraleidžia progos rūpintis tautinės minties jaunimo organizacijomis. Kiekvienais metais ruošiamas Vasario 16 d. minėjimas savo narių ir svečių tarpe.

Nepaprastai daug darbų atlikta kultūros srityje. 1950 m. prie skyriaus buvo įkurtas jaunimo teatras Rūta. Teatras pastatė keletą scenos veikalu P. Maželiui vadovaujant. Teatro veikla, po keleto metų, sustojo dėl lėšų stokos.

Atskirų skyriaus narių iniciatyva buvo suorganizuotas 'Kultūros Fondas' ir nekurį laiką gražiai reikėsi. 1951 m. Tautinės S-gos seime Sodas, Michigan, įsteigta Vilties Draugija, kuri leidžia Dirvą ir knygas. Nuo draugijos įsteigimo iki šiam laikui Clevelando skyrius yra įnešęs į d-jos kasą \$5167.00 skyriaus nariai individualiai yra įnešę apie \$4000.

(Nukelta į 6 psl.)

Kazimieras Karalis, ALT S-gos Clevelando skyriaus sekretorius, skaito pranešimą apie skyriaus veiklą 25 metų sukakties minėjime. V. Bacevičiaus nuotrauka

AUSTRALIJOS PADANGĖJE

ANTANAS LAUKAITIS

Mirė plk. Kazys Labutis

Balandžio 8 dieną skaudi žinia perbėgo sostinės Canberros lietuvių kolonijai. Tą dieną ligoninėje, po dviejų išgulėtų mėnesių žiauri vėžio liga pakirto šį aktyvų sostinės gyventoją, buvusį žymų Lietuvos kariuomenės kariškį.

Kazys Labutis gimė 9.2. 1899, Sakališkių kaime, Iglaukėlių vls., Marijampolės apskr. Baigęs Marijampolės gimnaziją, jis įstojo į Karo Mokyklą ir baigė jos pirmąją laidą. Vėliau jis išlaikė VDU teisių fakultete teisių skyrių ir baigė Aukštųjų karininkų kursus. Į Lietuvos kariuomenę velionis 17.1.1919 metais įstojo savanoriu ir buvo paskirtas į 2-ji pėstininkų pulką. Baigęs Karo Mokyklą, jis buvo paskirtas į gusarų pulką ir dalyvavo kovose prieš tuo laiku buvusius visus Lietuvos priešus. Klaipėdos sukilimo metu, jis vadovavo sukilėlių raitininkams. Už pasižymėjimus kautynėse jis buvo apdovanotas I-mos rūšies Vyčio Kryžiumi ir kitais ordenais. 1934-38 metais jis buvo I-jo gusarų pulko vado padėjėjas, kai 1938-39 metais jis buvo šio pulko laikinas vadas ir nuo 1939 metų buvo paskirtas 2-jo ulonų pulko vadu Alytuje ir šias pareigas ėjo iki Lietuvos kariuomenės likvidavimosi.

Plati ir įdomi buvo pulkininko Labučio gyvenimo ir jo Nepriklausomybės kovų istorija. Teka gana artimai ir man pažinoti jį patį, jo malonią pedagogę žmoną, dukrą ir sūnų. Ir ne vieną kartą, būnant kartu, tekdavo pasiklausyti jo įdomių pasakojimų apie Nepriklausomybės kovas, išgyvenimus ir kita, kai jo buvo karininkai ir kareiviai, su ypatinga pagarba atsiliepiama šį buvusį ypatingai drąsų ir sumanų savo vada, ne vieną kartą, tik savo sumanumo dėka, išgelbėjusį ne tik kad pavienius kareivius, bet ir visą kuopą.

Atvažiavus į Australiją, šeima buvo laikinai išskirta. Tėvas papuolė į Canberrą, kai šeima atsidūrė pereinamoje stovykloje. Tačiau neužilgo visi išsikūrė sostinėje ir, be savo nuolatinio darbo, pradėjo reikštis lietuviškame gyvenime. Pulkininkas įsitraukė į bendruomenės darbą, vėliau būdamas jos pirmininku, pradėjo judinti dainininkus, ko pasekoje įsisteigė ir choras, kai vaikams beaugant, jis pats įsitraukė į savaitgalinės mokyklos darbus, kai ponias ilgus metus šioje mokykloje mokytojavo. Nenuostabu todėl, kad ir vaikai buvo ir yra mūsų jaunosios kartos lietuviškas paveldas. Dukra Daiva, jau savaitgalio mokykloje skindama lietuviškas premijas, buvo tiek Canberroje, tiek ir Sydnėje įvairių lietuviškų organizacijų narė ir vadovė, šiuo metu universitete būdama lektore, kai sūnus Vidas buvo ir yra

A.A. Pulk. Kazys Labutis

skautų, studentų ir sporto organizacijų narys, šiuo metu ruošdamasis "Master of Science" laipsniui.

Savo išėivijos gyvenime velionis pulkininkas buvo ypatingai visų mėgiamas už savo nepaprastą tolerantiškumą, žodžio laikymą, garbingą teisingumą, nepripažįstantį neteisės ir jokių suktų apgavysčių. Tai buvo karys, kurį gerbė ne tik jo buvę pavaldiniai, bet ir jį pažįstą eiliniai žmonės. Išskirtinas velionis buvo tuo, kad jis iki savo paskutinio atodūsiu, negyveno vien tik praeitimi, jį matuodamas ir visus savo gyvenimo iškilumus bei pasisekimus. Jis žiūrėjo į ateitį šviesiomis akimis, prisitaikydamas prie gyvenimo aplinkybių ir nekrisdamas, kaip daug kam iš vyresniųjų yra priimta, į pesimizmą. Nenuostabu todėl, kad visą pasaulinį gyvenimą jis sekė labai atidžiai ir buvo geras pasaulinių ir lietuviškųjų dalykų žinovas, rūpindamasis netolimoje ir dūnugdamie pasisekimais.

Pulk. K. Labučio laidojimas įvyko pačioje Canberroje, dalyvaujant kone visai sostinės lietuvių kolonijai ir atvykusiems artimiesiems iš kitur. Religines apeigas pravedė Sydnėjaus lietuvių klebonas kun. P. Butkus, gražiai giedant sostinės lietuvių chorui. Atsisveikinimo žodžius tarė iš Albury miesto atvykęs jo buvusio pulko, ulonų leitenantas S. Valys, išreikšdamas savo buvusiam vadui paskutinįją pagarbą. L.B. Canberros Apylinkės vardu atsisveikino pirmininkas A. Balsys ir ramovėnų vardu P. Martišius. Laidotuvių apeigos buvo baigtos Tautos Himnu, velionies kūną sudeginant.

Ilsėkis ramybėje, garbingas Lietuvos karys. Ir nors tavo svajonė sugrįžti į gimtąją Lietuvos žemę neišsipildė, tačiau tavo darbais, tavo pavyzdys kitiems ir Tavo meilė Lietuvai niekuomet nebus pamiršta tavo šeimos ir visų tave pažinusių.

Newcastle lietuvių nedidelė kolonija savo nuolatinį namų neturi ir tas praeityje daug atsiliepdavo į bendrą lietuvišką darbą. Apylinkės valdybos pirmininkas Alf. Šernas, labai palankiomis sąlygomis, gavo iš australų "Good Neighbour Council" teisę naudotis jų namu kiekvieną šeštadienį vakare. Šie namai yra pačiame šio miesto centre, todėl susisiekimas visiems yra labai geras. Jau savąsias repetecijas čia pradėjo choras, vadovaujamas St. Žuko, tautinių šokių grupė, vadovaujama Z. Zakaraskienės, Jaunimo K-tas, Diskusijų klubas ir kt.

Adelaidės tautinių šokių grupė žilvinas, po turėtų savo vasaros atostogų, intensyviai pradėjo savo dar-

bą, turėdami jau ir savo pirmąjį pasirodymą. B. Rainio iniciatyva, jie pasirodė dideliame australų "Bowling Club". Puikioje aslėje, pilnai pripildytoje australų žiūrovų, ši jaunų lietuvių šokėjų grupė labai gražiai reprezentavo mūsų tautinį meną. Po suruoštų šokėjams vaišių, australai dar ilgai klausinėjo apie mūsų šokius, drabužius ir tautinį meną, nes, pagal jų pasiskaidymus, tai buvo labai įspūdingas ir gražus lietuvių pasirodymas.

Ateinančioji 26-ji Australijos lietuvių sporto šventė įvyks Geelongo mieste. Norėdami šią šventę kuo gražiau surengti, geelongiečiai sportininkai išsirinko savo naująją Vyties valdybą, kurią sudaro: V. Bindokas – pirm., St. Šutas – vicep., N. Šimaitienė – sekret., S. Česėkas – išd., L. Volodkaitė – jaunimo vadovė, kandidatai – L. Bungarda, O. Obeliūnas, J. Manikauskas ir A. Jančiauskaitė.

Sydnėjaus lietuvių visuomenininkai Eduardas ir Magdalena Migevičiai atšventė savo vedybinio gyvenimo 50-tį. Kun. P. Butkui palaiminus ir atlaikius pamaldas, savo šeimos ir artimųjų tarpe buvo atšvesta ši sukaktis. Abu p. Migevičiai yra labai gerai žinomi sydnėjiečių lietuvių tarpe: jis – būdamas savanoris-kūrėjas aktyviai dalyvauja mūsų visuomeniniame ir bendruomenės gyvenime, kai ponias, dirbdama lietuvių moterų socialinės globos draugijoje, yra aktyvi jos narė, daugiausiai laiko praleisdama belankant sergančius tautiečius. P. Migevičiai turi išauginę sūnų ir dvi dukras. Ilgiausių ir gražiausių ateities dienų.

Atrodo, kad Australijos lietuvių spauda dar ilgai neužges. Adelaidės skautų būklę įvyko skautų-korespondentų skilties (kitos tokios dar Australijoje nesu girdėjęs) steigiamasis susirinkimas. Steigiamąjį aktą pasirašė: V. Ilgūnas, Elė Jaciunskienė, Aukšė Stankevičiūtė, Tadas Gurskis, Liudas Liutkus ir Milda Jaciunskaitė, savo tikslu pasirinkdami informuoti visą pasaulio lietuvišką spaudą apie skautų ir kitų organizacijų bei pavienių asmenų veiklą, tuo pačiu ir savoje skiltyje, kuriai vadovauja E. Jaciunskienė, daryti korespondencinio tobulėjimo kursus. Tikrai, aš kaip senas skautas ir spaudos žmogus, galiu tik šią puikią vadovę, prieš keliolika metų atvykusią iš Amerikos ir puikiai Adelaidėje įsikūrusią, pasveikinti ir palinkėti jai ir jos korespondentams geriausios sėkmės ateityje.

Kiti gi Adelaidės skautai, vandens mėgėjai, vadovaujami Tado Gurskio, patys pradėjo baidurių statybą. Bus pastatyta šešios dvivietės, po 16-ka pėdų baidarės. Šioms baidarėms yra nupirkti specialieji dirbtino stiklo medžiaga.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

N.Y. Times apie Baltijos kraštus

THE NEW YORK TIMES balandžio 20 d. laidoje tilpo straipsnis "Balts in U.S. Fear American Policy Shift on Soviet Incorporation of Nations", t.y. JAV baltai susirūpinę dėl galimo Amerikos politikos jų valstybių inkorporavimo Sovietų Sąjungon atžvilgiu pakeitimo. Europos saugumo konferencija, kurioje dalyvauja 35 valstybės ir kuri prieš dvejus metus pirmą kartą buvo susirinkus Helsinkyje, artinasi prie galo. Tikimasi, kad galutinio išvados bus sutartos ir pasirašytos Suomijos sostinėje, kada nors po birželio mėnesio. Baltus šiame krašte ir Europoje sujaudino kai kurių konferencijos dalyvių noras pareikšti, kad Europos pokario sienos yra pastovios ir neliečiamos. Per 1.6 milijono baltų kilmės amerikiečių yra susirūpinę, kad saugumo konferencija gali padaryti kompromisą dėl ligišiolinio daugumos Europos valstybių nusistatymo, jog Lietuvos, Latvijos ir Estijos 1941 m. inkorporavimas į Sovietų Sąjungą yra neteisėtas (illegal).

Kongresininkas Derwinski, nuo senai palaikė Rytų Europos pavergtųjų valstybių laisvės bylą, ėmėsi ginti Baltijos valstybių teisinę nepriklausomybę. Tuo tikslu 1975 m. sausio mėn. jis pateikė Atstovų Rūmams rezoliuciją, įpareigosiančią JAV vyriausybę vieną kartą ant visados pareikšti, kad ji nepripažįsianti Baltų valstybių inkorporavimo Sovietų Sąjungon legalumo. Į kongr. Derwinskio paklausimą raštu, Valstybės Departamento Deputy Assistant Secretary Kempton B. Jenkins, tarp kita ko, parašė: "Valstybės Departamentas pa-

tvirtina, kad Jungtinių Valstybių politika nepripažinti prievartinės Baltijos valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą yra nepasikeitusi". Toliau rašo, kad JAV delegacija į Europos saugumo konferenciją nesutiks su jokia formule, kuri pripažintų Baltijos Valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą.

Nors galutinis nutarimas (document) taip pat pripažins šią "frontier inviolability" (sienų neliečiamumą) – tas sakinyas kaip tik sukėlė baltų nerimą, – Valstybės departamento specialistai manė, kad kiti nutarimai gali išeiti baltams į naudą. "Aš visą laiką sakau baltams, kad taikinio sienų keitimo ir apsisprendimo principas atsvers visa tai, kas jiems nepatinka sakinyje

sienų 'neliečiamumas', pareiškė vienas Valstybės departamento pareigūnas.

ALT-os pirmininkas dr. Kazys Bobelis, kalbėjęs 1.5 milijono lietuvių kilmės amerikiečių vardu, savo telegramoje pareiškė: "Metų metais rusai stengėsi išgauti teisinį savo brutalaus Baltų valstybių okupacijos pripažinimą. Jeigu saugumo komisija pripažins tautulaisvą apsisprendimą, viskas tvarkoj".

Pasiremami aukščiau suminėtais oficialiais raštais, kongresininkas Derwinski ir Valstybės Departamentas tikisi išlaikyti baltų abejones Saugumo konferencijos atžvilgiu. Baltijos valstybių diplomatinės atstovybės bus taip pat oficialiai painformuotos.

ELTA

VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS NEDAVĖ PILNO PAAIŠKINIMO

Š.m. balandžio 17 d. Pabaltijo valstybių skyriaus viršininkas Valstybės departamente William Shepard priėmė JAV LB igaliojint etniniam reikalams arch. Arvydą Barzduką. LB atstovų lankytasi sąryš su žiniomis, kad iškiles pavojus, jog JAV galinčios keisti savo nusistatymą Pabaltijo valstybių anekcijos į Sovietų Sąjungą klausimu.

Ilgesnio pokalbio metu p. Shepard pareiškė, kad JAV ir toliau nepripažįsiančios Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Šis nusistatymas pareikštas ir dešimties senatorių ir kongresmanų, kurie Valstybės departamente paskutiniųjų kelių savaitėjų bėgyje pateikė gausius užklausimus. Kiek jam yra žinoma, JAV vyriausybė neturi intencijos šį nusistatymą keisti ar persvarstyti. Kiek tai liečia prezidento Fordo suteiktą audienciją JAV pabaltiečių atstovams, Valstybės departamentas buvo painformuotas po įvykio. Dėl žinios apie audienciją neperdavimo per Amerikos Balsą, jis neturi informacijų ir negali kalbėti už kitų įstaigų veiksmus.

W. Shepard žiniomis, Europos Saugumo konferencija nutarimuose pasisakys sienų nepažeidžiamumo klausimu. Bus pareikšta, kad jai galima tik taikingu būdu keisti. Taip pat pagrindiniuose nutarimų principuose bus žymima apsisprendimo teisė. Formulavimai dar nėra galutinai patvirtinti. Sovietai greičiausiai sienų nepažeidžiamumą aiškins savaip, bet JAV Pabaltijo valstybių aneksijos nepripažinimo laikysis ir toliau.

Pabaltijo skyriaus viršininkas pasirodė esąs didelis etninio atgimimo sąjūdžio JAV-se šalininkas. Mūsų rūpestį dėl tėvų žemės jis pilnai supranta. Taip pat domėjosi Amerikos lietuvių pažiūra į Indokinijos problemas bei nusistatymu į dabartinę JAV Administracijos detante politiką. Atsakyta, jog jei anksčiau lietuvių detantė politikoje ma-

tė ir teigiamų aspektų, dabar ją laiko išvirtus į sovietų nuglostymo (appeasment) politiką ir jos neremia.

Iš pasimatymo su p. Shepard susidarė įspūdis, kad kai kuriems klausimams jis atsakymo neturįs. Ypač i akis krenta negalėjimas paaiškinti kodėl apie prez. Fordo suteiktą audienciją nebuvo leista pranešti per Amerikos Balsą. JAV LB Krašto valdyba nelaiko, kad šiuo klausimu padėtis yra pakankamai išaiškėjusi ir numato toliau ieškoti paaiškinimų iš kitų šaltinių. Taip pat prisibijoma, kad sienų nepažeidžiamumo sutartis, ypač jei neparemta aiškiais tautų apsisprendimo principais, nelegalizuotų sovietų smurtu įvykdytos Pabaltijo valstybių aneksijos.

(LB If.)

THE BEST PLACE TO BEGIN is with us. Purposely small 350 for individualized study programs. Coed; two-year; 95% successfull transfer; Benedictine and lay faculty; 40% Ph. D's; Christian values and atmosphere. Write soon to Paul Drew ST. GREGORY'S COLLEGE Shawnee, Oklahoma 74801

EXECUTIVE HOUSEKEEPER

RAMADA INN, in Woburn, Mass, previous exp. nec. Call Mr. Gange, 617-935-9760.

(32-36)

COOK

for Detroit company cafeteria, Monday through Friday position involving all phases of cooking Desired middle aged person with experience. Please call Mon. thru Fri. between 9 AM and 3 PM only, 313-223-7697.

(32-34)

FARM FOR SALE

Montville — 15 Min to Ocean & 10 Min Shopping FARM W/26 ACRES 4 yr. old custom built raised ranch, 4 bdrms, 3 bths, liv. rm. w/patio. Lrg. kthen. WW Crtpng New 24x36 Barn Exceptional piece of property. Priced at \$83,000.

OKDALE REALTY INC. 430 B Chapel Hill Rd. Aankdale, Conn. 06370 203-859-0440

(32-34)

DETENTĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

stipri, kai jos gyventojai nori, kad mes būtume pajėgūs. Nei šis Prezidentas, nei jo buvę pirmtakai negalėjo prieštarauti sau patys: iš piliečių reikalaujanti pasiaukojimo ir budrumo laisvės labui, kai patys tuo tarpu vykdė detentę". Ar galima būtų dar ką nors stipresnio pasakyti Prezidento ar Kongreso adresu?

Ir mes stebėdami šį dvi-veidį žaidimą privalome visą laiką budėti, kad Kissingeris ir Co. nepaaukotų mūsų gyvybiškų reikalų ant detentes aukuro.

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKŠAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

STIPRĖJA KOVA PRIEŠ RELIGINĘ PRAKTIKĄ

Neseniai lankėsi Amerikoje palaužtos valios, klastos apgaubti, nelaimingi sovietinės tironijos iškamšos, įvairių tikėjimų dvasiškai. Visų dorų žmonių nuostabai jie skelbė apie religijos išpažinimo 'laisvę' Sovietijoje.

Mes turime vėl naują religijos persekiojimo faktą ok. Lietuvoje. Tai kompartijos centro komiteto žurnalo "Laikas ir įvykiai" 1975 metų numeris antras! Šiame numeryje LTSR nusipelnęs kultūros švietimo darbuotojas Antanas Ramelis, visiškai išsijuosęs, skelbia nesutaikomą neapykantą religijai. Jis skelbia tą neapykantą kraštą valdančios kompartijos vardu. Tai jo ilgas rašinys "Komunistas ir religija".

A. Ramelio neapykanta religijai prasiveržė dėl tariamų nuolaidų ir kompromisų religinei praktikai, ką rodo... kompartiečiai! Surinkęs žinias iš vidinių kompartijos šnipų, Antanas Ramelis viešai smerkia komunistus, kurie "buvo užėję į bažnyčią". Vieni parodė solidarumą su savo tikinčiais giminėmis, kiti palaikė draugus. Kai kurie dalyvaavo bažnyčioje per santuokos apeigas, kiti stovėjo prie mirusio, artimo giminaičio karsto, bažnyčioje. Buvo tokių, kurie nesipriešino krikštui, kryžiaus pastatymui prie karsto, buvo tokių, kurie ir persižegnojo...

Visus šiuos faktus, nurodymai data, laiką ir asmenį, Antanui Rameliui, kaip aiškėja iš jo rašinio, jam parūpino vidinė kompartijos šnipų tarnyba.

A. Ramelis nori suaktualinti religijos niekinimo vą, neapeiti susirinkimuose kompartiečių 'nuodėmių' ir 'nekovotojiškumo' su religine praktika. Jis reikalauja padidinti ateistinių 'auklėjimų', išguiti 'tamsybininkus', šalinti iš partijos religijai atlaidžius komunistus. Į talką kovai prieš modernią 'buožių sielą', Antanas Ramelis prisišaukė buvusį stalinistą rašytoją A. Jonyną, kurio tekstais, lyg šūviais į religijos išpažinimo taikinius, pasmailino savo antireliginius šūkius.

"Partijos nariai negali būti pasyvūs kovoję su religiniais prietarais", paskelbė A. Ramelis. Negali būti aiškesnio religijos padėties nusakymo ateistinėje valstybėje, kaip tai nusakė A. Ramelis: "Išvaduoti tikinčiuosius iš religinių preitarų yra visos partijos, visos mūsų valstybės reikalas".

Apie kokią religinės praktikos 'laisvę' švebeldžiavo iš Sovietijos atvežtieji dvasiškiai?!

Kovai su religine praktika, su religijos mokymais kompartija angažuoja "visą valstybę". Tai reiškia, kad viešojo ir slaptojo policija tampa įpareigota sunkinti tikinčiųjų gyvenimą, juos sekėti, persekioti, jų religinę praktiką naikinti, neklusniuosius ir atkakliuosius bausti.

A. Ramelis sako: "XXIV kompartijos suvažiavimas

įpareigojo visas partines organizacijas stiprinti kovą už naujo tarybinio žmogaus auklėjimą". Tas vadinamas "tarybinis žmogus" yra tam tikra sovietinio mokymo utopija. Tačiau "auklėjimo procesas" labai apčiuopiamas, realus veiksmas: religijos niokojimas, religinės praktikos persekiojimas.

Atrodo, kad toks "auklėjimas" iki šiol yra paprastas chuliganizmas, kurį išsamiai aprašė rašytojai disidentai. Tai bolševikinių smogikų akcija per religinius įvykius: puldinėja ir muša religinių procesijų dalyvius, laužo ir gadina kulto objektus, neleidžia susirinkimų ir spaudos laisvės. Bloševikai eina klaidžiu ir kvailu keliu: "beauklėdami vadinamą tarybinį žmogų" jie vis nepajėgia sunaikinti religinio žmogaus. Veiksmas visad atsiliepia ataveiksmiu. Kada jie persekioja religiją, kai kurie jų partijos nariai slapta lanko maldos namus, dalyvauja religinėse apeigose... Ar gali būti ryškesnis ideologinis pralaimėjimas?

Pralaimėjimas yra dėlto, kad bolševizmas, niekindamas amžinas vertybes, neturi savo ekvivalento, savo vertybių.

Grijdami prie rašinio temos, matome, kad kova dėl ateizmo, kova prieš religiją, visad buvo bolševikinimo gairė ir problema numeris pirmas. Bolševizmas nesugeba parūpinti nelaimingiems žmonėms buitės objektų, bet netrūksta popierių, pinigų ir propagandos kovai prieš "religinius prietarus". Po pusšimčio aršaus teroro metų, bolševikai vis nedrįsta pripažinti savo ideologinio pralaimėjimo. Į pagrindinį įvartą religija stipri. Jie stengėsi sukurti "klusniųjų iškamšų" blefą, "sovietinei tvarkai ištikimų dvasiškų" vaidinimą. Bolševikų niekšybė buvo išsifruota.

Skaudu ir gaudu, kad ok. Lietuvos žmonės kenčia dėl bolševikinio šėtonizmo.

DŽIUGUS LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS

(2)

ANTANAS JUODVALKIS

DISKUSIJOS

Diskusijas pradėjo šio straipsnio autorius, teiraudamasis dėl tolimesnės Fondo investavimo politikos. Investavimo k-jos pirm. P. Kilius ir dr. G. Balukas pažymėjo, kad jau dabar Tarybos yra nusistatytą palaiptinui mažinti investavimą į akcijas ir pereiti prie valstybinių popierių ar terminuotų ein. s-tų. V. Naudžius užsipuolė klausėją, kad keliama panika ir priminė praėjusius gerus laikus, kai akcijos davė gerą pelną ir kultūriniam reikalams buvo pervestos stambesnės sumos. Paklausėjas pareiškė, kad panikos niekas nekeliama, o tik norima išsiaiškinti esamą padėtį, nes ir suvažiavimai tam šaukiami.

K. Bradūnas pasisakė dėl leidžiamų medalių. Jei jie duoda pelną – gerai, bet reikėtų surišti su tam tikromis sąlygomis, kurias mes prate paminti. Iki šiol gerbėm politikus ir karalius, ar nereikėtų pagerbti ir kultūrininkus. Šiais metais švenčiame dviejų kultūrininkų: vyskupo Valančiaus ir mezininko K. Čiurlionio jubiliejus. Reikėtų jų garbei išleisti meniškus medalius. Praėjusiais metais praleista progą atžymėti Vilniaus universiteto įkūrimą Gedimino medaliu.

A. Rėklaitis paaiškino, kad Fondas duoda tik savo vardą ir gauna visą pelną, o medalių kaldinimą finansuoja privatus asmuo. Fondas savo pinigų į šią sferą neinvestuoja. Jei kas nori kokią asmenį ar įvykį atžymėti, turi surasti finansuotoją ir gauti L. Fondo Tarybos pritarimą.

Dr. A. Razma pritarė K. Bradūno pasiūlymui ir paprašė sekretoriata užplanuoti, kad būtų galima Taryboje apspvarstyti. Buvo pasiteirauta dėl subsidijų lituanistikai Michigano universitete, ar yra studentų ir kaip ilgai reiks remti. Paaškinio V. Kutkus, kad rudens semestre buvo 18 studentų, už lituanistiką duodami kreditai, šiuo metu paramos neprašo.

Dėl premijos suteikimo Čiurlionio galerijos dailės parodai, buvo paaškinio, kad Fondas paskyrė premiją dailininkams, kaip ir rašytojams ar kitiems. Premijavimą atliko speciali dailininkų komisija. L. Fondas ir premijų paskirimą vienam ar kitam asmeniui, nesikiša.

Dar buvo teirautasi apie pelno paskirstymą. Iždininko duotoje apyskaitoje gryno pelno išvesta 15.147,41 dol., Taryba pervedė 24,770

Spaudos stalo Lietuvos Fondo džiaugsmo pokylėje. Iš kairės: kun. P. Činikas, P. Petrutis, N. Baronienė, Al. Baronas, D. Būtenienė, Vl. Būtenas. Toliau matosi A. ir B. Pužauskai.

D. Vakarės nuotrauka mažoka, reikėtų bent kas trys mėnesiai turėti investavimo žinias. P. Kilius ir G. Balukas painformavo, kad investavimų komisija turi žinias kas dvi savaites, bet jas siuntinėti nariams būtų didelis darbas ir išlaidos. Jei kas indomaujasi apie investavimus, prašomas ateiti į Fondo būstinę ir jis bus painformuotas, Fondo knygos yra visiems atviros.

Dar pasiaiškinus vienu kitu mažesnės svarbos klausimu, pateiktas L. Fondo apyskaitos vienbalsiai buvo patvirtintos. Tolimesnių vietovių pranešimus padarė keturi įgaliojimai: Clevelando -- Milda Lenkauskienė, Detroito -- Vytautas Kutkus, Grand Rapids -- Pranas Turūta ir saulėtos Floridos -- Juzė Jazbutienė.

J. Girdžiūnas pasisakė dėl Lietuvos istorijos leidimo ir dėl naujojo autoriaus. Turime dr. Šapokos ir dr. Sruogienės geras istorijas, o jas papildžius naujaisiais laikais, galėtumėm turėti pilną istoriją ir žymiai pigiau kainuotų.

Dr. G. Balukas ir V. Naudžius pažymėjo, kad LFondo vadovybė yra tvirtai nusistatę surinkti medžiagą, ją mikrofilmuoti ir palikti ateities kartoms. Mūsų istorikai atsisakė, bet pritarė naujo autoriaus parinkimui. Kol turime pasiruošusių žmonių, reikia juos skatinti ir remti, kad viską užrašytų ir paliktų atečiai. Šiems tikslams yra šimtaprocentinis Lietuvos Fondo Tarybos pritarimas.

Pietų laikui priartėjus, diskusijos buvo pertrauktos, padarytos bendros nuotraukos ir paskelbta vienos valandos pertrauka.

Dariaus-Girėno mokyklos dvi mokinukės, lydimos tėvų atstovo L. Narbučio, įteikė mažųjų mokinių auką Lietuvii Fondui.

Po pietų pertraukos suvažiavimo pirmininkavimą perėmė Pr. Turūta. Jis pasiūlė pakeisti darbotvarkės vykdymą. Dabar rinkti Tarybos ir Kontrolės komisijos narius, o kol balsus suskaičiuos grįžti prie nebaigtų diskusijų. Susirinkimas pasiūlymų pritarė.

Į Tarybą reikėjo išrinkti 6 narius, nes pasibaigė jų kadencija. Nominacijų komisijos vardu St. Baras pasiūlė kandidatus, kurie suskaičiuos balsus ir buvo išrinkti: Marija Remienė (3076 -- nauja), dr. Kazys Ambrozaitis (2870 -- perrinktas), Povilas Kilius (2554 -- perrinktas), dr. Jonas Puzinas (2344 -- naujas), Antanas Rėklaitis (2126 -- perrinktas) ir Viktoras Naudžius (1919 -- perrinktas). Kandidatais liko Adolfas Šimkus (1283) ir Antanas Dundzila (1236).

Kontrolės komisijon pasiūlyti ir išrinkti: Kazys Grina (2901), Petras Indreika (2106 -- naujas) ir Antanas Būga (2039), kandidatas Povilas Sodeika (1685).

Balsų rinkimo ir skaičiavimo metu S. Rauckinas perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą.

Tolimesnės diskusijos dėl pranešimų, kaip ir išsismė, tik Prūsas prašė dažnesnės informacijos apie investavimus. Metinės apyskaitos

pitalą ir gauti didesnį pelną. Žemė ir šiandien turi šalininkų, kaip pelningiausias ir tikriausias investavimas.

Vieni siūlė mažinti išlaidas reklamai ir palikti didesnį pelną, o kiti galvojo priešingai, kad spauda yra vienas iš pagrindinių Fondo propaguotojų ir ugdytojų, tad ją reikia remti.

Buvo siūlymų neužmiršti ir mūsų vyriausios politinės vadovybės Vliko, bet atsakyta, kad Fondo pelnas naudojamas tik kultūriniam tikslams ir įstatai draudžia remti politinius reikalus. Siūloma Vliką remti asmeniškai.

Petras Indreika užsiminė bažnytinės Kronikas, kurių išleidimas anglų ir ispanų kalbomis, kainuos keliolika tūkstančių dolerių. Prašė Fondo vadovybę neužmiršti ir ateiti į pagalbą.

Pabaigai V. Naudžius perskaitė keturias rezolucijas, Fondo ir lietuviško gyvenimo klausimais.

Suvažiavimas, užtrukęs geras 5 valandas, baigtas Lietuvos himnu.

BAIGIAMOSIOS PASTABOS

Šis Lietuvos Fondo suvažiavimas vyko džiaugsmo ir pasididžiavimo ženkle, nes įvykdytas steigėjų užmojis ir sukeltas vienas milijonas dolerių. Tai pirmas toks stambus lietuvių užmoto uždavinio įvykdymas. Šiam laimėjimui gal prilygstata tik Lietuvos Enciklopedijos išleidimas. Tai du patys didieji įvykiai tremties lietuvių istorijoje. Garbė pradininkams, vykdytojams ir visiems geros valios lietuviams savo skatiku ir darbu prisidėjusiems prie šių didžiųjų uždavinių įvykdymo.

Fondo suvažiavimas buvo ramus ir labai santūrus, nors, labiau išsigilinus į pateiktus davinius, galima rasti ir silpnesnių vietų, vertų platesnio aptarimo ir paaškinimo. Laikai keičiasi ir reikalai diena iš dienos gerėja, tad tikime, kad fondo kai kurios investicijos pasitaisys ir bus išvengta skaudesnių nuostolių.

Idomus įvyko įstatų pakeitimas. Nors dr. J. Valaitis pasiūlė kasdieninę (ne teisinę) kalbą pakeitimus paašškinti, bet mes pamiršom, kad dr. J. Valaitis yra gydytojas, o gydytojai savo pacientams taip pat moka ligą paašškinti taip, kad perdaug nenugązdintų ir visos padėties nepasakytų.

Ką reikią išjungimas administracinių išlaidų iš gaudamo pelno ir po 2% atskaitymas nuo pagrindinio kapitalo? Teoretiskai skaičiuojant, po 50 metų pagrindinio kapitalo neliks (50 x 2 = 100%).

Zinoma, Fondas kiekvienais metais sulauks naujų aukų ir tų naujųjų išlaidoms administracinėms išlaidoms padengti, tad pirmojo milijono gal ir nepalies, bet pavirsti multimilijoniniu vargiai ar pavyks. Šiaip ar taip, pagrindinis kapitalas jau nepaliks toks, kokią Fondo steigimo pradžioje žadėjo. Administracinės išlaidos (savoka gana plati) metai iš metų

(Nukelta (4 psl.))

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

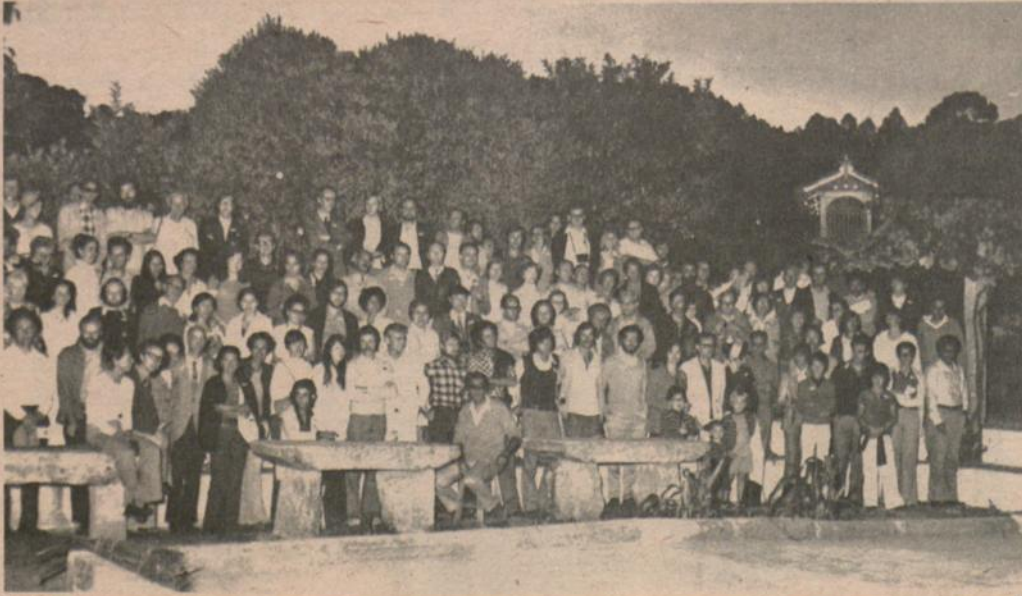
Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Konferencijos dalyviai Portugalijoje, etnografiname muziejuje Darque restorane prie kukurūzų kulimo aikštelės.

Revoliucijų židiniuose...

Vladė Butkienė

ITALIJOJE IR PORTUGALIJOJE

(4)

Vaikščiodami po Porto miestą, pastebėjome naujai pastatytą modernią sinagogą. Už poros dienų buvo žydų Naujų Metų diena. Vienas daktaras iš New Yorko tą dieną traukiniu specialiai važiavo savo tautiečių tarpe sutikti Naujus Metus, bet sinagogą rado užrakintą. Pyko ir niekaip negalėjo suprasti, kodėl, kas ir kam ją tenai pastatė.

Vienas portugalų profesorius patarė nueiti į vietinį turgų, kur apylinkių gyventojai suveža savo gaminius.

Turgaus aikštė užima 5-6 miesto blokus. Ten ant vežimų ir stalų matai išdėtus naminės duonos kepalus. Vieni apskriti, dideli: vos dviem rankom apkabini, kiti — ploni, ilgi ar susukti, suraityti, kaip storos virvės. Greta kabo rūkyta kiauliena, aviena, dešros, kumpiai, džiovinta žuvis. Dide- liuose dubeniuose plauko gyvos žuvys, kurias pardavė- jas čia pat išvalo, supiaus- to, — tik imk ir nešis! Ki- tame kvartale karksi vištos, gagenos žąsys, trūkšmauja kalakutai, skūsdamiesi nu- tirpusiom nuo tupėjimo ko- jom. Už jų žviegia paršiu- kai, lyg būtų čia pat sker- džiam, matyt labai išalkę; galvas panarinę, prisimerkę, snaudžia asilėnai.

Sustoju prie atdaro krep- šio. Jame tupi trys balti triušeliai ir penkios jūros kiaulytės. Negaliu suprasti, kodėl jos nešoka lauk iš krepšio ir nebėga, nes savi- ninkė, užmiršusi savo pre- kes, linksmai šnekučiuojasi su kaimyne, pardavinėjančia daržoves.

Daržovių ir vaisių skyrius užima porą blokų. Miestie-

tės juos nešasi namo dide- liais kiekiais, kad užtektų iki sekančio turgadienio. Nu- siperku tamsių sultingų vy- nuogių, paėjus nuošaliau, at- sisėdu ant suolo ir, vietinių nusistebėjimui, valgau jas su didžiausiu pasigardžiavi- mu. Tokio sultingumo dar nebuvau ragavusi!

Kitoje turgaus pusėje, ant grindinio, išdėlioti namų apyvokos reikmenys: indai, puodai, geležies išdirbiniai, — vietinės gamybos ar atvež- ti iš kitur. Tarp molinių lėkščių, vazelių, puodukų, matai eilėmis sustatytus margaspalvius gaidukus. Jų populiarumą palaiko sena Barcelos miesto legenda, pa- gal kurią ant teisėjo stalo pragydęs keptas gaidys, kai nekalta piligrimas buvo ka- riamas už vagystę...

Lentnose marguoja suk- nelėms medžiagos, kurios netelpa ant stalu, tos išdė- tos ant žemės. Jų ritiniai išsivynioję, susiraizgę, pana- šiai, kaip amerikoniškose krautuvėse, išpardavimuose.

Vyriškų rūbų pardavėjai, persimetę per kaklus matą, kalbina praeinančius vyrus, siūlydami pirkti kostiumus, švarkus, kelnes arba užsisa- kyti pagal savo dydį: sekan- čią savaitę galės atsiimti jau pasiūtas. Moterys nesėdi be darbo: laudamos pirkėjų, mezga, siuvinėja, supa nuo- bodžiančius vaikus, ant primusų gaminasi valgi.

Slankioju po turgų, žiūri- nėju, kilnoju prekes, bet nieko neperku. Stebiu žmo- nes, klausausi nesupranta- mos kalbos, gėriusius kasdie- ninio gyvenimo paveikslu. Drauge jaučiuosi jam sveti-

ma, nereikalinga, tarsi bū- čių išibrovusi į privačią sodybą, į kurią suvažiavo plati giminė tik jai vienai svarbių reikalų aptarti... Pri- simenu Lietuvos turgų, kur vaikais būdami, žiūrėdavo me į perlamutrinėmis kriaunomis lenktinius peiliukus, blizgančias sagutes, moli- nius asočius, virtines rietai- nių, prinokusių obuolių ir ilgus spalvotus saldinius. Prekių gausumu ir įvairumu Portugalijos turgus primena Amerikos "Departmento" pi- giųjų prekių skyrių, tik čia yra šimtai savininkų, o krau- tuvės stogas — plati mėlyna padangė.

Stebėdama Portugalijos ir kitų Vak. Europos kraštų gyvenimą, negalėjau supras- ti, kodėl mes, lietuviai, taip kritikuojame savo Nepri- klausomos Lietuvos periodą, kai dar ir šiandien žmonės panašiai tebegyvena. Netur- tas ne yda, tai man net šv. Jurgis Neapolyje patvirtino. Europos gyvenimo būdas nesikeičia, o jeigu keičiasi, tai taip iš lėto, kad 20-30 me- tų laikotarpio pasikeitimai beveik nepastebimi. Pasikei- čia žmonių veidai, užauga naujos kartos, valgydamos toje pat žemėje išaugintą duoną, malšindamos troš- kulį to pat šulinio vande- niu...

Konferencijos užbaigimą atšventėme Viana di Castelo mieste, pačioje Portugalijos šiaurėje, prie Atlanto. Tenai praleidome popietę ir va- karą restorane, kuris įreng- tas lyg senovinis portuga- lų kaimas. Gėrėme vyną iš molinių puodukų, pylėmės ji tiesiai iš statinaičių, valgė- me ant atviros ugnies kepa- mas silkutes, kurių šeimini-

Lietuvių Fondo suvažiavimas...

(Atkelta iš 3 psl.)

didės ir naikins pagrindinį kapitalą.

Suprantama, šiandien pi- nigai labiau reikalingi kul- tūriniais reikalams ir įvai- riems projektams remti, ne- gu, gal būt, jų reiks po 50 metų, bet ar reikėjo atsisa- kyti nuo ankstesnių pažadų.

Šiuo klausimu Fondo va- dovybė turėtų plačiau paaiš- kinti, kad visiems būtų žino-

ma, ko buvo siekta darant ši- istatų pakeitimą.

LIETUVIŲ FONDO DŽIAUGSMO POKYLIS

Lietuvių Fondo metiniam susirinkimui pasibaigus, tą patį vakarą, puošnioje Mar- tinique salėje, pietvakarių Chicagoje, buvo suroštas milijono užbaigimo džiaugs- mo pokylis. Salė talpina apie 600 žmonių, bet šį kartą su- sirinko nepilni 500 Fondo en- tuziastų ir rėmėjų.

Pokyliui sklandžiai ir vy- kusiai vadovavo rengėjų pir- mininkė Marija Rėmienė. Naujovišką invokaciją pa- skaitė Petras Kisieliū, jr., iš poeto B. Brazdžionio kū- rybos. Susirinusius svečius pasveikino Tarybos pirmi- ninkas dr. J. Valaitis. Jis išskėlė 7 didžiasias nuodė- mes-nutarimus: 1) dr. A. Razma išskėlė Fondo steigi- mo idėją ir pasiūlė pirmi- ninkavimą, 2) Prel. M. Kru- pavičius patarė, o steigėjai ir LB sutarė steigti vieną fondą, 3) Daras patarė kur investuoti pinigus, kad gauti didesnę pelną, 4) 50% pelno skirti lituanistiniam švieti- mui, kad vaikai išmokyti lie- tuviškai kalbėti ir rašyti, 5) 25% skirti kultūriniais reikalams ir 25% spec. pro- jektams, išleisti Lietuvos is- toriją ir medžiagą užkonser- vuoti, 6) šios dienos susi- rinkime padaryti įstatų pa- keitimai, įgalina visus daly- vauti Fonde ir apsaugo nuo vieno žmogaus ar mažos grupės dominavimo ir dikta- vimo ir 7) Taip pat šian- dien nutarta atskirti admi- nistracines išlaidas nuo pel- no.

Po dr. J. Valaičio kalbos visi suskato pasistiprinti, nes numatyta programa bu- vo netrumpa.

Solistė Vanda Stankienė, pritariant A. Stelmoko or- kestrui, publiką palinksmo estradinėmis dainomis. Ra- šytojas Aloyzas Baronas pa- skaitė humoristinės kūry- bos, specialiai pritaikytos šiam vakarui ir Fondo veikė- jams. Abu menininkai publi- kos buvo labai šiltai sutikti. Vakaro vedėja M. Rėmie-

nė pristatė iš toliau atvy- kusius svečius, o Vliko pirm. dr. K. Valiūnas ir LB KV vi- cepirm. A. Gečys pasveikino Fondo darbuotojus milijono surinkimo proga ir palinkėjo nesustoti, bet siekti multi- milijoninio. Kanados LB pirm. Simanavičius pasvei- kino jų Fondo ir KLB vardu ir pasidžiaugė pasiektais lai- mėjimais.

Pabaigai žodį tarė Fondo steigėjas ir didelis rėmėjas bei nuolatinis aktyvus dar- buotojas dr. A. Razma. Jam pasirodžius prie mikro- fono, susirinkusieji sukėlė ovacijas. Savo žodyje pami- nėjo 5 įsakymus: 1) iškelta idėja turi būti reali ir atitik- ti mūsų pajėgumui, 2) idė- jos pradininkai turi ją tikė- ti ir visą dėmesį bei jėgas jai paskirti (spauda pats di- džiasias variklis), 3) kom- promisas yra reikalingas, nie- kad nereikia užsispyrti savo galvojime, gerą kritiką rei- kia priimti, 4) dažnai naujų idėjų skelbėjai, tuojau nori matyti rezultatus. Čia reikia kantrybės ir darbo, o rezul- tatai vėliau pasirodo ir 5) nekreipti dėmesio į atšalu- sius ir abejingus. Ilgainiui ir jų dalis įsijungia į darbą. Griaunantis tenka igno- ruoti ir su jais jokių reikalų neturėti.

Dr. A. Razmos kalba buvo santūri, apgalvota ir prita- kyta šiam didžiam momen- tui. Iš jo kalbos tryško džiaugsmo ir pasididžiavimo gaidelė, kad ir lietuviai su- geba atsiekti didelių užsi- mojimus.

Marijos Rėmienės asme- nybė Lietuvių Fondo vado- vybės surado napamainomą talkininkę ir rėmėją.

Pokylį ruošti komitetą su- darė: M. Rėmienė (pirm.), St. Baras, Vl. Būtėnas, J. Dočkienė, S. Endrijonienė, M. Grėbliūnienė, J. Janu- šaitis, Pr. Masilionienė ir Z. Pupienė.

Po programos pokylio da- lyviai linksmos, grojant A. Stelmoko orkestrui.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

VYT. ALANTAS

Ištrauka iš romano

SKRAJOJANTIS AGRONOMAS

(4)

Vėlgi, Norgailos klausėsi agronomo gražbylostės ne per geriausią susivokdami, ko tas vyras skėtojojasi ir kumščiu stalą tranko, lyg būtų kažkolios užmačios apstėstas. Ne taip jau labai jie šalinosi ir tos kiauclidės: be lašinių brizo ne ką tepasispardys! Tik vienas Kos- tas atidžiai klausėsi svečio kalbos ir stengėsi ją supras- ti, nors tų jaunųjų ūkininkų ratelių organizavimas ir jam neatrodė toks jau būtinas reikalas. Jo sampra- tai buvo daug artimesnė senoji lietuvių ūkininko iš- mingis: dirbk ir turėsi! Aišku, jis nori savo ūkį pagerin- ti ir visą laiką kiek išmanydamas kruta, ir kažin ar jam taip jau labai reikalingi dar kažkokie rateliai? Ge- rai žemę idirbk, užkratyk mėšlo ir turėsi gerą derlių, jei tik lietaus bus pakankamai. Bet jei agronomas sako, gal jis geriau žino? Ir lyg atsiliepdamas į jo min- tis agr. Rožėnas vėl prabilo:

— Matot, dar negana gerai žemę išarti, išakėti ir mėšlo užvežti, dar reikia žinoti, kokios ir kokios dirvai vartotinos dirbtinės trąšos, kaip augintinos ge- resnės daržovės ir šakniavaisiai, kaip gerintina galvijų veislė ir t.t. Tokių dalykų jaunieji ūkininkai galės iš- mokyti gaudami nurodymų bei patarimų iš vadovybės, augindami pagerintos veislės galvijus ir tt.

Rožėnas nutilo ir apžvelgė visus šeiminkus pagal- vodamas, ar jis jau bus ganėtinai paruošęs dirvą pasku- tiniam smūgiui. Jie visi mandagiai šypojojosi, o Nor- gaila, norėdamas nutraukti nepatogią tylą, ėmė myk- čioti:

— Žinoma, žinoma, kas to nežino, mokyti niekad ne pro šalį...

— Aš numačiau tokį ratelį steigti Pasartės kaime, — sve- dė svečias pertraukdamas šeiminką ir pažvelgdamas į Kostą. — Kostai, ar pats galėtum tokiam rateliui va- dovauti?

— Aš? — sumišo vaikas. — Kaip aš galiu vadovauti, jei pats daugiau neišmanau už kitus?

— Va kur aišku ir teisingas atsakymas! — šuk- telėjo agronomas. — Šventa teisybė: aklas aklio netoli tenuves. E-r-r-r-g-o, jei nori vesti kitą, pirma pats už- sidė akinius! Va, ponai Norgailos, koks reikalas: leiskite Kostą į žemės ūkio mokyklą... Palauk, palauk, pons Norgaila, duok man pabaigti, — agronomas su- laikė prasižiojusį kalbėti Norgaila. — Paklausykite: mokslas išeinamas žiemos metu: prasideda rudenį ir baigiasi pavasarį. Per vasarą moksleiviai darbuojasi savo tėvų ūkiuose, jau taikydami praktikoje mokyklo- je įsigytas žinias. Šiomet mokslas jau prasidėjo, bet

aš gerai pažįstu Plungės Žemės ūkio mokyk- los direktorių: galėčiau jam parašyti ir tikrai žinau, kad Kostą dar priimtų. Mokykla įsikūrusi kunigaikščio Oginskio rūmuose. O koks ten parkas: visų Lietuvos parkų deimantiukas! Pagyventum, Kostai, kunigaikš- čio rūmuose!

— Palauk, palauk, pons Rožėnai, taip neskubėk, nieko iš to neišeis: Kostas nenori mokyti, — pagalios įter- pė žodį Norgaila.

— Tikrai, Kostai? — svečias svyrudamas pažiūrėjo į vaikną. — Pats nenori mokyti?

— Dumčiaus mokykloje nenorėjau, bet į ūkininkų mokyklą tur būt, važiuočiau, — atsakė Kostas patylėjęs.

— Va kad nori: pirma nenorėjo, dabar jau nori! — skė- telėjo rankomis tėvas. — Bet nieko iš to neišeis: Kostas reikalingas namie.

— Na, na, pons Norgaila, ką čia dabar priešgyniaujai pats sau: ką tik sakei, kad žiemos metu guli užkrosny- je ir pyptaudamas skaičiuoji pro langą varnas ant stogu. Gaila, bet kol kas ūkininkai žiemą ne ką tenevei- kia: praleidžia dykinėdami, — įkalbinėjo agronomas. — Už sūnų, pons Norgaila, turėsi pasidaruoti tik dvi žie- mas: po dviejų metų jis mokyklą baigs, ir mes turėsime labai apsišvietusį ūkininką ir ratelio vadovą. Jis bus naudingas ne tik Liepkalniai, bet ir visam Pa- sartės kaimui, o gal ir visai apylinkei. Aš žinau, kad Kostas yra darbštus, energingas vaikas ir neblogas ūkininkas, bet mokslas, garbės žodis, pons Norgaila, jam tikrai nepakenks. E-r-r-r-g-o, Kostas turi važiuoti į mokyklą!

(Bus daugiau)

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

PASIKEITIMAS IDĖJOMIS

Jų pačių akimis...

Teisė į laisvą pasikeitimą idėjomis yra kertinis akmuo Genevos ir Helsinkio derybų darbotvarkėje. Ši pokštiškai-pramoginė idėja keistis idėjomis primena geravališkas keitybas materialiais objektais. Pavyzdžiui: amerikoniai stato Sibire naftos rafineriją ir gauna mainais Dobrynino robaksą Sovietų ambasadoje Washington. Robakse idėjas atstovauja vodka ir kaviaras. Nelyginant: atiduoti kaimynui modernišką švarką su plačiais atlapais ir trimis išpiovomis žemiau nugaros, o gauni iš kaimyno, mainų, snargliuotą nosinę.

Pažvelgę į savo egzilinį kiemą, norėtumėm pavyzdžiui. Ana, va, rodydamas iniciatyvą idėjinį mainų praktikoje A. Bimba kviečia panele Aušrelę Ličkutę rašyti 'Laisvei', J. Jokubka perspausdina 'Vilnyje' Kadziulio tartus nuosprendžius, 'Gimtasis kraštas' (V. Reimeriui vadovaujant)

organizuoja Vilniuje ir Kaune Dirvos platinimo vaju.

O ką jūs, buržuaziniai išeiviai, pasiūlysite mums mainais? — paklausia rašto politrukų viešpatija (V. Reimeriui vadovaujant).

Parodysim reimerinei gen gei savo garažus, verste užverstus iš Vilniaus atsiųstomis 'tiesomis', 'švyturiais', 'pergalėmis', 'kultūros barais', 'valstiečių laikraščiais', 'komunistais', 'komjaunimo tiesomis', 'nemunais' ir 'ateizmo žinytais'. Tos makulatūrinės spaudos buržuaziniai išeiviai turi tūkstančius tonų. Ši popierių, kuri galėtų tute perdirbti į tualėtinį popierių, išeivija grąžins už išeiviškos spaudos isleidimą į Vilniaus ir Kauno laikraštinis kioskus.

Priedų, trumpai - drūtai, mes mielai atiduodame Kremlui mūsų šaunų Henry, mainais imdami Gromyką. Jis galės rašyti Bimbai jo 'laisvės' krislų paveiklinimus.

Socialistinis lenktyniavimas: 200% penkmečio plano.

ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

— Ar šiam piliečiui gerai pavyko kelionė į Lietuvą? — pasmalsavo smalsus žmogelis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Neužmirštama kelionė: keturios naktys Maskvoj, dvi naktys Minske ir viena naktis Vilniuje.

— Pirmuoju darbotvarkės punktu bus padarytas pranešimas, — pasakė susirinkimo pirmininkas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Pranešimas bus padarytas iš patvarios medžiagos.

— Dabar Jaunimo Centre įvairios vietų kainos, — nusiskundė parengimų lankytojas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Jaunimo Centre kėdės turi būti įvairių spalvų, pagal vietos kainą.

— Antai, sako Bimba, — kalbėjo pusveikėjis, — bedarbė yra tik kapitalistiniuose kraštuose, o kur komunizmas, ten bedarbės nėra.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Už tat kraštuose, kuriuos Bimba apgieda, yra vergdarbė.

INFORMACIJA

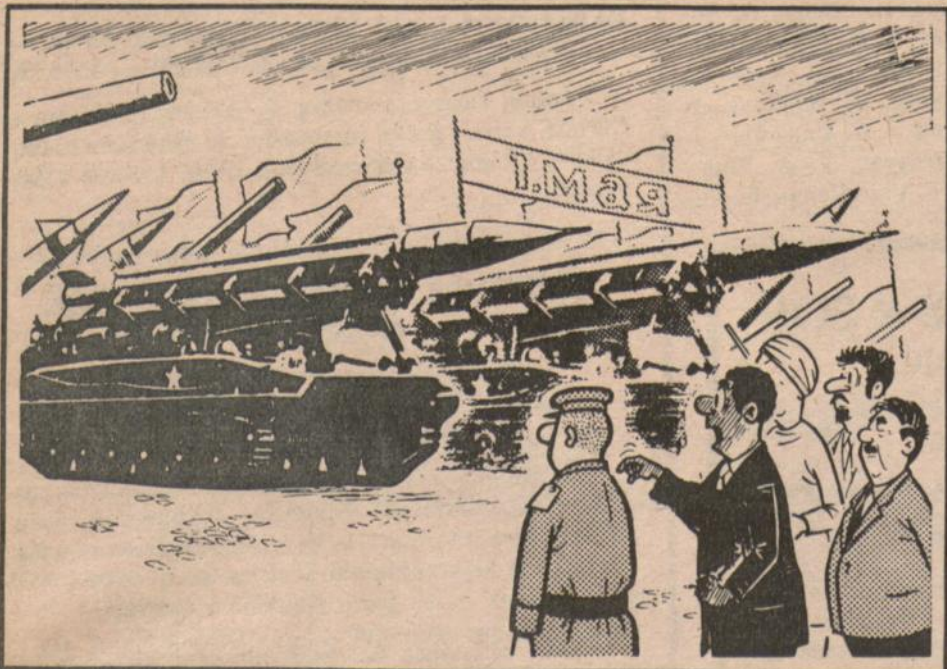

-- Kokią pirmą dramą pastatys čia Jurašas?
-- Cicero LB brolžudybė.
-- Kas tos dramos autorius?
-- Šš... tarp mūsų...

SKELBIMŲ "KASDIENYBĖ" VILNIAUS KRAUTUVĖSE

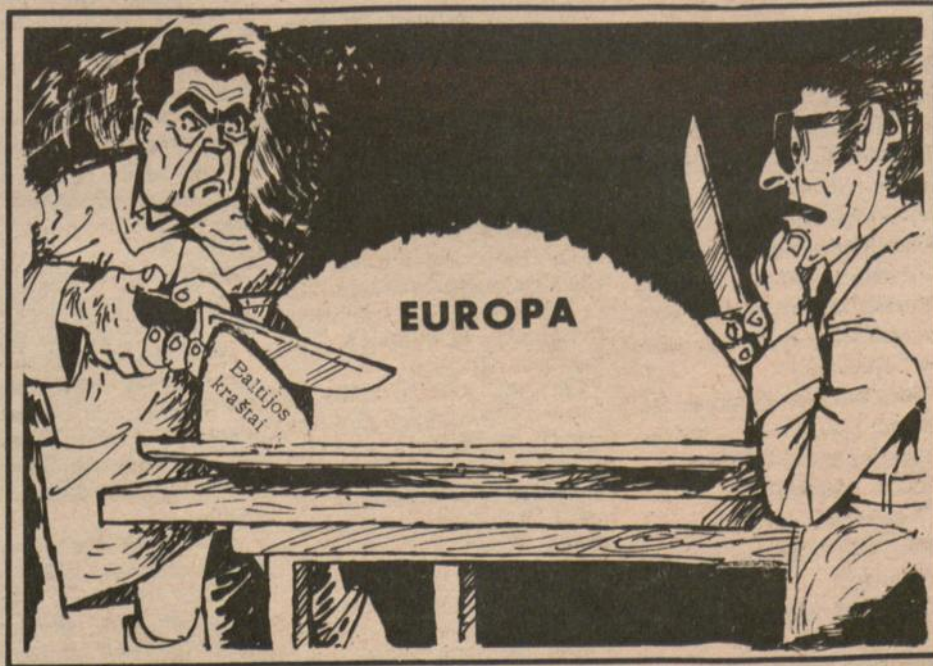
Šiandien pardavime randasi sekančios išmiesos. Mašynka plaukų kirpimui. Į pirkėjo indą atleistas pienas į bidoną neatpilamas. Šienikas lovoms. Degtinė ir spiritiniai gėralai atleidžiami ne anksčiau 11 val. Kerpami plaukai su sprando pataisymu. Piūkleliai vaikams piaustyti. Išmušami antakiai ir blakstienos. Šaukiamas laisvanoriškai skėstančių draugijos susirinkimas.

Pergalė, nr. 2

Pirmosios gegužės "taikos" paradas Maskvoje

Nauja Jalta Helsinkyje

HENRY: -- Kokias teises tu man pripažinsi, jeigu aš pripažinsiu tau teisę į šį gardų gabalą?

LEONIDAS: -- Pripažinsiu tau teisę pabučiuoti man į ranką.

★

— Texase iškasė priešistorinio milžino driežo liekanas, — dėstė sensacijų mėgėjas. — Driežo vardas: Pterosaurus. Ir kaip žmonės sužinojo, kad tas driežas vadinosi Pterosaurus?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Pterosauro pasparnėje rado jo vizitinę kortelę.

SPAUDOS VERPETUOSE

Džiaugiasi kapsukine lituanistika

Jie tuos pinigus galėtų išleisti pasivažinėdami po Italiją ar Šveicariją, bet jie važiuoja Lietuvon, tai tas rodo jų meilę savo tėvų kraštui. Todėl ir malonu, kad kandidatų į tuos kursus netrūksta.

A. Blažys
Akiračiai, nr. 2

Protas ir puspročių biurokratija

Amerika yra vienintelė šalis, kurioje reikia daugiau proto užpildyti pajamų mokesčius, negu uždirbti tas pajamas.

Naujienos, nr. 72

Vardas "Lelija", gaminys šlamštija

Kokie tie "Lelijos" kostiumai: kelnės kanto nelaike, švarko atlapai jau dabar susiraukšlėjo, o po mėnesio visas švarkas sudrimba ir vaikštai, it su kostiumu būtum miegojęs.

Alg. Semaška
Švyturys, nr. 4

Bolševikinė kultūra Vilniaus panoramoje

Gorkio gatvėje, prie B. Sruogos gatvės skvero stovi pora "reprezentacinės" reikšmės architektūrinių objektų: viename pardavinėjamos daržovės, kitame — alus. Prie pastarojo jau nuo ryto, braidydami purvyną, spiečiasi tie, kam po vakarykščio sofa galva.

Literatūra ir menas, nr. 9

Boksas lavoninėje

Šarvojimo patalpos kartais paverčiamos saviveiklininkų repeticijų salėmis, o radviliškiečiai buvo paskolinę šarvojimo patalpą boksininkams. Kas gi panorės tokioje "linksmoje" patalpoje šarvoti savo šeimos narij?

J. Valiūnienė
Švyturys, nr. 4

Vietnamo "išlaisvinimo" maršas

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

G E G U Ž I S

(Sumairontai)

Baigės balandis, po orą gražiai Pasklydo dvėlkimas gegužio — Ir kaunas lietuviai, kaip kaunas ožiai, Lig gero makaulėje lūžio.

Nebūsi garsus be vaidų ir kovų — Tai metodas šlovei laimėti — Užtepk ant žandų kanibalo spalvų; Kratyki, grąsinančiai, ietį.

Ir visad atrask: kur ir kas "negerai", Kas nuomonei tavo netinka. Tad šlovę atneš tau vaidų aitvarai, Tranki dergalų katarinka.

Lietuviai per amžius karalių tauta! Visur suvaidink karalių. Juk nuosava nuomonė tėra šventa, O svetimą siųsk po paralių.

Kas sakė: gegužų darna ir taika? Tas klydo, tiesos nesugavo. Per vaidą ad aštram laimės juk daug ką Persona gratissima tavo!

JŲ PAČIŲ AKIMIS...

(Šluota Nr.2)

Vyras šiuo metu labai užimtas: rašo disertaciją

Jonas VARNAS

E. Chicago

SUSIRINKIMAS

ALT S-gos East Chicagos skyriaus narių susirinkimas įvyks š. m. gegužės 3 d. 6 v. v. Irenos ir Jono Rimkūnų pastogėje (2720 164 Pl., Hammond, Ind.).

Susirinkimo metu bus prisiminta vysk. Motiejaus Valančiaus 100 metų mirties sukaktis. Paskaitą skaitys skyriaus narys dr. Juozas Tautvila.

Taip pat bus aptartas Sąjungos seimo ir Vilties draugijos suvažiavimas, bei išrinkti atstovai.

Visi nariai kviečiami atsilankyti ir bendrai praleisti vakarą.

Po susirinkimo kavutė.

MOTINŲ PAGERBIMAS

LB East Chicagos apylinkės valdyba š. m. gegužės 11 d., tuojau po lietuviškų pamaldų (11 val. 30 min.), parapijos patalpose ruošia motinų pagerbimą.

Paskaitą skaitys jaunosios kartos atstovė studentė Aušra Aukštuolytė, meninę programą išpildys solistė Nata Aukštuolienė, akompanuojant muzikui A. Giedraičiui, Dalia Aukštuolytė, Rasa Domarkaitė ir Jonukas Vaičieliūnas.

Po programos bus pašnekesiai prie kavos puoduko. Visi lietuviai kviečiami atsilankyti ir pagerbti savo mamytės.

LAISKŲ RAŠYMAS

ALTos ir LB valdybų pastangomis buvo suorganizuotas masinis laišku rašymas valstybės prezidentui, abiem Indianos senatoriams ir mūsų distrikto abiem kongresmanams.

Klebono kun. Ig. Vichuro

ALT S-gos Clevelando skyriaus veikla....

(Atkelta iš 1 psl.)

1952 suorganizuotas būrelis remti mokinius Vokietijoje Deipholzo lietuvių gimnazijoje. Vėliau, įkurus Vasario 16 gimnaziją, būrelis buvo padidintas. Pradžioje būrelį tvarkė K. Cienas, po jo V. Orintas, St. Astrauskas ir nuo 1961 m. iki dabar būrelio vadovu buvo Steponas Nasvytis. Jis yra surinkęs ir pasiuntęs gimnazijai virš \$6000. Būrelis yra 40 narių.

Skyrius yra suruošęs ir Dirvai talkininkavo jaunųjų talentų konkursus, literatūros vakarus su rašytojais ir poetais: Brazdžioniu, Gustaičiu, Pulgiu Andriūšiu, Kačinsku, Santvaru ir kt. Koncertus su vietinėmis ir kvietinėmis meninėmis pajėgom.

Skyrius kiekvieną vasarą ruošė gegužinės savo nariams ir svečiams. Finansavo Prezidento Smetonos filmo kopijos pagaminimą ir Prez. monografijos išleidimą. 1969 m. skyrius suruošė Dr. Geručio knygos "Lithuania 700 Years" pristatymą ir autorius pagerbimą. Taip pat buvo pristatomi ir K. Karpiaus raštai.

Skyrius savo aukomis rėmė Čiurlionio ansamblio išvykas ir Lietuvos Bendruomenės dainų ir šokių šventes.

Buvo ruošiamas tautai nusipelnusių asmenų pagerbimai ir mirusių minėjimai. Pagerbimus amžių sukakčių progomis, skyrius suruošė

paraginti, laiškus pasirašė ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai parapijiečiai. Buvo išsiųsta penkiems asmenims per 3000 laišku. Taip pat nemažas skaičius telegramų. Mažai mūsų kolonijai nemažas nuopelnas.

ALTos vietiniam skyriui vadovauja Albertas Vinickas, o LB apylinkės Zigmolas Moliejus.

su tam tikra programa: ministeriui Balučiui, Bačiūnui, K. Karpui ir St. Nasvyčiui. Mirties sukaktys buvo minimos: J. Basanavičiaus, Kan. Tumo-Vaižganto, A. Olio. Prezidento A. Smetonos 30 metų mirties sukakties platus minėjimas - akademija buvo suruošta sausio 20 d. 1974 m. plačia programa, dalyvaujant Centro Valdybos pirmininkei E. Čekienei ir gausiai publikai.

Skyriaus valdyba kiekvienais metais, kapų puošimo dieną, kartu su kitomis organizacijomis lanko Prezidento kapą Clevelando mauzoliejuje ir taip pat kitų veikėjų kapus.

Kultūrinė bei politinė veikla tampriai rišasi su pinigine išlaidomis. Per 25 metų laikotarpį skyrius yra išmokėjęs kultūriniais reikalais 9060 dol. Čia neįeina tos sumos, kurias skyriaus nariai asmeniškai surinko ir įmokėjo, kaip pav., Vasario 16 gimnazijai, LTS-gos Nepriklaus. Fondui, Vilčiai ir kt. Tai yra vien tik iš skyriaus kasos išmokėjimai.

Bėgiant skyriaus veiklos per 25 metus apžvalgą reikia paminėti ir tuos veiksmus kurie tą veiklą stūmė pirmyn. O, jų buvo gražūs būrys.

Per visą veiklos laikotarpį skyriaus pirmininkais buvo: St. Nasvytis, B. Gaidžiūnas, K. Karpis, Julius Smetona, Pijus Nasvytis, F. Mackus, J. Čiuberis, A. Garmus, J. Mockus ir šiuo metu yra dr. A. Butkus.

Skyriaus valdyba renkami vieniems metams iš 5-7 asmenų. Per skyriaus gyvavimo laikotarpį, laikas nuo laiko, buvo išrenkami šie asmenys: St. Astrauskas,

V. Benokraitis, Vl. Blinstrubas, V. Butkienė, J. Chmieleuskas, F. Eidimtas, V. Gedgaudas, St. Lukas, K. Karalis, Ed. Karnėnas, G. Modestavičienė, K. Morkūnas, A. Makarskienė, St. Mačys, P. Nasvytis, J. Palukaitis, Paulius Mitalas, J. Šiaučius, V. Stuošis, J. Rastenis, E. Skrebulytė, V. Orintas, J. Sakalas, J. Salasevičienė, broliai B. ir V. Veitai, A. Laikūnas, L. Leimonas, A. Zdanys, P. Štaupas, V. Vinclova, Mudrauskienė, Štaupienė.

1974 metų skyriaus valdyboje yra šie asmenys: dr. A. Butkus - pirm., J. Mockus - I vicepirm., St. Astrauskas - II vicepirm., V. Stuošis - išdėininkas, K. Karalis - sekretorius, V. Benokraitis - v-bos narys, E. Jakulienė - v-bos narys.

Skyriaus garbės nariais buvo išrinkti: Sofija Smetonienė, Pijus Žiūrys, Kazys Karpis, Steponas Nasvytis.

I skyriaus garbės pirmininkus buvo pakelti K. Karpis ir St. Nasvytis. Be to šie du asmenys buvo pakelti visos sąjungos garbės nariais.

Skyriaus narių skaičius buvo išaugęs iki 110. Per 25 metų laiko tarpą 29 nariai mirė, dalis išsikėlė į kitus skyrius, dalis išstojo ir šiuo laiku aktyvių narių yra 56.

Su mažom išimtim, narių vidutinis amžius yra netoli pensijos. Nesunku suprasti koks likimas laukia organizacijų, kurių laiko tekėjimas nepapildo ateinančios generacijos. Todėl mūsų pareiga yra paruošti jaunuosius ir perduoti veikimą, kuris mūsų ištikinimu yra prasmingas.

lodka, D. Vaičiūnas, T. Urbaitis, kun. K. Žemaitis, R. Zorška, X. Y.

V. Juodis — 9 dol., Z. Obelenis — 7.50 dol., K. Širvaitis — 7 dol.

Po 6 dol. — J. Jakštas, F. Modestavičienė, P. Stempužis.

Po 5 dol. V. Akelaitis, J. Apanavičius, M. Balys, K. Balaišis, Butrimas, B. Blanch, J. Baranauskas, V. Benokraitis, V. Bačiulis, J. Chaleckas, J. Citulis, B. Garlauskas, A. Gylis, J. S. Ignatavičiai, Ivanauskas, H. Idzelis, M. Iešmantas, A. A. Jonačiai, J. Jasinevičius, J. I. Juodišius, P. Jocius, J. Kalvaitis, A. Kavaliūnas, J. Krygeris, J. Kašuba, V. Kasakaitis, Lepeška, S. Lukas, V. Matulionis, K. Mažonas, V. Miškinis, A. Nevulis, F. Navickas, V. Petukauskas, J. Sadauskas, A. Šalkauskas, V. Stimburys, Skavičius, K. Šlapelis, J. V. Steponavičiai, J. Sankauskas, S. Selys, V. Šamatauskas, A. Teizeris, K. Titas, V. Taraska, B. Urbonavičius, I. Verbyla, P. Vilkas, K. O. Žygas, V. Žitkus.

H. Tatarūnas — 4 dol.

Po 3 dol. — A. Verbylienė, V. Sniečkus, L. Brizgienė, J. Ožinskas, J. Milas.

Po 2 dol. — V. Jocevičius, A. Karsokas, D. R. Walsh.

Po 1 dol. — I. Laurinaitienė, S. Zelensky.

Lietuvių Bendruomenė

Po 50 dol. — J. Skrinka, E. Lenkauskas.

J. M. Mikonai — 30 dol.

J. E. Malskai — 20 dol.

Po 15 dol. — S. Barzdau-

kas, P. Sejonas, V. Stankus, S. K. Žiedoniai.

Po 10 dol. — M. O. Naumanai, V. Palubinskas, M. Rudaitienė, V. Čyvas, D. D. Staniškiai, S. D. Čipkai.

Po 5 dol. — A. A. Jonaičiai, V. Kasakaitis.

Vilkių

Jurgis Balčiūnas — 40 dol., P. O. Skardžiai — 30 dol., S. Astrauskas — 25 dol., Maurutis — 15 dol.

Po 10 dol. — M. O. Naumanai, B. Paulionis, A. Mikoliūnas, M. Rudaitienė, J. Petkevičienė, I. Jonaitienė, M. Barniškaitė.

Z. Obelenis — 7.50 dol., O. Kašubienė — 5 dol.

Detroit

• Vysk. Motiejaus Valančiaus 100 metų mirties sukakties paminėjimas įvyks gegužės 4 d. 12:30 v. Kultūros Centre. Kalbės kun. S. Yla. Meninę programą atliks S. Šližio vad. moterų ansamblis ir akt. K. Balys.

• Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos stovyklavietės "Pilėnai" vasarinis sezonas atidaromas gegužės 31 d.

CLERK TYPIST

CLIFTON, N. J. PURCH. DEPT. \$110 START. \$120.—3 MO. TYPE PURCH. ORDERS, SHIPMENT REPORTS CANCELL. FILE CORRES. MISC. CLERICAL DUTIES. 201-772-3200 (28-34)

CO-OP FOR SALE

CHALMERS AVENUE between Harper and Outer Drive, and 2 Bedroom Co-Ops now available, with carpet, drapes & appliances. Ideal for widow or retiree, from \$12,000. C. W. BABCOCK & SONS 313-777-3310 (28-30)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO 2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS 1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Clevelando ir apylinkės lietuvių aukos 1975 m. Vasario 16 proga

Altai

D. V. Trimakai — 60 dol., J. J. Kunevičiai — 50 dol., dr. J. ir I. Stankaičiai — 50 dol., A. Buknys — 40 dol., dr. A. Martus — 35 dol.

Po 30 dol. — J. Mačiulis, P. Mikoliūnas, A. Tamulis.

Po 25 dol. — A. Alkaitis, V. Augulytė, A. Bielskus, E. B. Juodėnai, V. Karoblis, Maurukas, J. Mockus, J. W. Radžius.

Po 20 dol. — J. Augustinavičius, Z. Dučmanas, S. Jankauskas, Č. Šatkus, J. M. Švarcai, V. Valys.

Po 15 dol. — P. Bielinis, R. Bridžius, K. Gaižutis, B. Gražulis, S. Lukas, kun. B. Ivanauskas, B. E. Malcanai, V. Maurutis, J. J. Naujokaičiai, A. P. Petraitis, J. Sniečkus, E. Stepas, P. Žilinskas.

Po 12 dol. — J. Gudėnas, V. Jokūbaitis.

Po 10 dol. — M. Aukštuolis, V. A. Bakūnai, J. Balčiūnas, M. Blynas, Banioniai, J. Balbatas, V. Bacevičius, J. Barniškis, V. Čepukaitis, V. Civiškas, V. L. Čiurlioniai, P. Chalko, J. Čy-

vas, V. Dautas, L. Dautartas, V. Dėgutis, kun. P. Dziegoraitis, St. Gausys, V. Gražulis, V. O. Geležiūnas, P. Gaižauskas, Z. Gobis, kun. A. Goldikovskis, A. Gargasas, V. Gruzdyš, E. Ilenda, V. Januškis, I. Janavičius, V. S. Knistautai, B. Karklius, P. J. Klieriai, J. Kizevičius, J. A. Kubiliūnai, F. Kaminskas, R. Kašuba, P. Kudukis, Kripavičius, A. Karklius, A. G. Karsokai, J. Kaklauskas, J. Kazėnas, S. S. Laniauskai, K. A. Laikūnai, A. Lūža, P. Lelys, O. Mažeika, S. Mikalauskas, A. Nasvytis, J. Naujokaitis, Nagevičius, F. O'Bell, V. Nagius, A. Plavičius, B. Paulionis, A. R. Petrauskis, A. Puškoriūtė, K. O. Palubinskas, V. Rack, J. J. Račylai, M. Rudaitienė, A. Rastauskas, V. S. Rutkauskas, B. Snarskis, Šilgaliai, M. Smelstoriū, V. Stankus, H. Stasas, A. Sušinskas, S. M. Slabokai, V. J. Stuočiai, A. Styra, J. Stempužis, B. Smetona, I. Stankus, J. A. Šiaučius, I. V. Vinclovas, A. Valaičiai, Ch. Vaičieliūnas, R. Va-

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1975 METAIS

American Travel Service Bureau šiais metais organizuoja sekančias keliones į Lietuvą:

GAUTA PAPILDOMA GRUPĖ:

#7A — Rugpjūčio 10 d. rugpjūčio 25 d. iš NEW YORKO — \$1150.00; iš CHICAGOS — \$1269.00; 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 2 Maskvoje, 5 Romoje.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena KAUNE).

Kiekvieną grupę lydės patyręs kelionių vadovas.

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOUSE GRUPESE:

#1—Gegužės 26 d. — birželio 10 d. iš NEW YORKO — \$979.00, iš CHICAGO — \$1098.00. 2 naktis Maskvoje; 6 Vilniuje; 5 Talline; 2 Maskvoje.

#9—Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. iš CHICAGO — \$1098.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 4 Rygoje; 3 Maskvoje.

#10—Spalio 1 d. — spalio 15 d. iš NEW YORKO — \$929.00; iš CHICAGO — \$1048.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 3 Maskvoje.

#11—Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. — kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 4 Maskvoje.

EKSKURSIJOS Į HAVAJUS — Lapkričio 22 d. — gruodžio 6 d. 4 salos, iš CHICAGOS — \$599.00.

Taipgi turime grupinių (Charters) skridimų į Europą, kuriais galite pasinaudoti ir nebūdami klubų nariais. Chicago — Miunchenas tikrai \$435.00 (Ten ir atgal).

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalaujamus išskvietimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalams po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio.

AIR FARES AND CONTENTS OF THIS ANNOUNCEMENT ARE SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS Į AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS

SAJUNGOS
JUBILIEJINIO
SEIMO

BANKETA

1975 m. gegužės 24 d. šeštadienį, 8 v.v.

Ramada Inn, 26811 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio

MENINĖJE PROGRAMOJE:

Solistė AUDRONĖ SIMONAITYTĖ

Akompanuoja

pianistė BIRUTĖ SMETONIENĖ

Savo poezijos kūrybą
skaitys VLADĖ BUTKIENĖ

Kokteilis 7:30 v.v.

Karšta vakarienė ir šampanas. Šokiams
gros Slabodos orkestras.

Solistė AUDRONĖ SIMONAITYTĖ

Bilieto kaina asmeniui \$10.00. Vietas baliuje prašome nesivėluojant užsisakyti
pas Seimo rengimo komiteto narius: S. ASTRAUSKĄ - tel. 943-5948,
Dr. A. BUTKŲ - tel. 932-9944, J. MOCKŲ - tel. 681-5295 ar DIRVOJE

Pianistė BIRUTĖ SMETONIENĖ

CLEVELANDE
IR APYLINKĖSE

• Adv. Algis Širvaitis su žmona Dalia balandžio 25 išskrido į Europą vienam mėnesiui atostogų. Londone jie praleis vieną savaitę, kur Algis yra pakviestas dalyvauti Anglijos ir Amerikos adv. sąjungos suvažiavime. Po to jie vyks tolimesnei kelionei po kitas Europos valstybes. Aplankys Paryžių, Vieną, Baden-Baden, Berną, Veneciją, Florenciją ir pagaliau Romą. Iš ten atgal skris į Clevelandą.

te. Jėjimo auka \$1.50. Bilietai bus parduodami prie jėjimo ir pas komiteto narius: B. August — telef. 486-3694, H. Jakubs — 486-6176 ir kt. Bus jėjimo, stalų ir kt. dovanos ir vaisės. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• Adv. Algis Širvaitis su žmona Dalia balandžio 25 išskrido į Europą vienam mėnesiui atostogų. Londone jie praleis vieną savaitę, kur Algis yra pakviestas dalyvauti Anglijos ir Amerikos adv. sąjungos suvažiavime. Po to jie vyks tolimesnei kelionei po kitas Europos valstybes. Aplankys Paryžių, Vieną, Baden-Baden, Berną, Veneciją, Florenciją ir pagaliau Romą. Iš ten atgal skris į Clevelandą.

ATEITININKŲ SEIMOS
ŠVENTĖ

Clevelando ateitininkija ruošia savo metinę šventę gegužės 3-4 dienomis Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos patalpose. Šventę pradės šeštadienį, 7 val. vakare. Po pro-

gramos, kurioje pasirodys studentai ir moksleiviai, bus pasilinksminimas. Šokiams gros R. Strimačio kapela Muzika.

Sekmadienį dalyvaujame bendrai 10 val. šv. Mišiose. D. M. N. P. bažnyčioje. Po mišių, kaip paprastai veiks kavinė, o po to iškilmingoji dalis bus tęsiama didžioje D. M. N. P. salėje. Į šventę atvyksta Ateitininkų Federacijos Vadas — dr. Petras Kisielius. Širdingai kviečiame visus clevelandiečius dalyvauti šeštadienio pasilinksminime ir sekmadienio akademijoje.

Clevelando ateitininkija

CLEVELANDO PARENGIMŲ
KALENDORIUS

• GEGUŽĖS 3-4 D. Ateitininkų šeimos šventė.
• GEGUŽĖS 3-4 D. Giedra ruošia jaunųjų menininkų parodą.
• GEGUŽĖS 11 D. Motinos diena. Ruošia Žalgirio šaulių kuopos moterų sekcija.

Atvykę į Čiurlionio koncertą, Dirvo aplankė Vilties šimtininkas Alfonsas Burneika iš New Britain, Conn. ir Vytautas Radikas iš Philadelphijos.

• Inž. G. Kazlauskas ir inž. E. Vilkas praeitą savaitę buvo atskridę iš Los Angeles į Clevelandą dalyvauti Amerikos metalininkų-suvirintojų suvažiavime. Inž. G. Kazlauskas yra Astro-Arc bendrovės prezidentas, dosnus lietuvių kultūrinės veiklos rėmėjas.

• Lietuvos Vyčiai šį sekmadienį, gegužės 4 d. 2 v. p. p. Lietuvių Namuose rengia metinį kortavimą popie-

• GEGUŽĖS 16-18 D. Lituanistikos instituto suvažiavimas.

• GEGUŽĖS 18 D. šv. Jurgio parapijos metinis susirinkimas parapijos salėje.

• GEGUŽĖS 24 D. ALTS-gos sukaktuvinio seimo banketas.

• GEGUŽĖS 24-25 D. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 25 m. sukaktuvinis seimas.

• BIRŽELIO 1 d. šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų pabaigtuvių aktas N. parap. salėje.

• BIRŽELIO 8 D. — "Mūsų ir grožio pasaulis" — Dalia Orantaitė. Rengia skautininkės.

• BIRŽELIO 22 D. Pensininkų klubo Joninių gegužinė.

• BIRŽELIO 29 D. LKVS Ramovė gegužinė.

• LIEPOS 13 D. — Skautininkų-kų išvyka gamton.

• LIEPOS 20 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• RUGPILČIO 24 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• RUGSĖJO 6 Tautos šventės koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• RUGSĖJO 7 D. Tautos šventės minėjimas.

• RUGSĖJO 27 D. Birutininkų parengimas.

• SPALIO 11 D. Dirvos 60 metų sukaktuvinis balius.

• SPALIO 25 D. Clevelando šaulių įsisteigimo penkmečio minėjimas.

• SPALIO 26 D. Šaulių sukaktuvių minėjimas. Rengia Žalgirio kuopa.

• LAPKRIČIO 8 ir 9 D. Lietuvių dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• LAPKRIČIO 22 D. Karuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė.

• GRUODŽIO 31 D. Naujų Metų sutikimas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

1976

• GEGUŽĖS 8 D. Grandinės metinis koncertas.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES
For a 74 bed General Hospital to work in beautiful sunny Florida. General duty nurses for all shifts. Good starting salary. Differential for evening and night duties. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Administrator FISHERMEN'S HOSPITAL INC.
P. O. BOX 68 MARATHON, FLORIDA 33050 305-743-5533 (28-35)

DUCHESSE COUNTY
AMENIA 75 Acre Farm w/old 2 story 6 BR Farmhouse. Appears structurally sound, needs modernizing. 4 barns. Excellent views. Terms available. \$110,000. PAWLING Dutchess Rty, 30 Maple Blvd., Pawling, N. Y. 914-855-3322. even. 914-774-5039. (30-32)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ7 DIENOS
CIKAGOJE...

(Atkelta iš 8 psl.)

tieki ir vieneto aktorių veidai, nes vis ateina jaunesni žmonės puoselėti lietuviško sceninio žodžio. Prievaizda A. T. Antanaitis stengiasi didesnę darbų našą perleisti jaunesiems.

• IVYKIAIS taip turtin game gegužės 3-4 d.d. savaitgalį įvyksta ir Lietuvių Moterų klubų Federacijos rengiamas lietuvių abiturientų pristatymo visuomenei vakaras. Tai bus trečioji tokios paskirties šventė, pasidaranti jau tradicija. Pir mojoje šventėje buvo pristatyta apie 20 lietuvių abiturientų, pernai jų skaičius pasoko iki 40, o šiemet, paėmus didelę ir puošnią salę, jų skaičius, tikimasi, dar padidės. Rengėjos ypač prašo visuomenę nepamiršti tos gražios šventės, kurios metu jaunimas suartėja ne tik su tėvais, bet ir lietuviška visuomene.

Antro kaimo teatrinis vienetas: E. Būtenas, J. Jakštytė, R. Stakauskas, J. Aleksūnas, V. Kavaliūnaitė ir R. Činka. Nuotraukoje trūksta G. Mačiulytės ir prievaizdos A.T. Antanaitio.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **ALT S-gos sukaktuvinis** seimas įvyks š. m. gegužės 24-25 d. Clevelando priemiestyje, Ramada Inn viešbutyje (26811 Euclid Avenue, Wickliffe, Ohio 44092). Atstovai ir svečiai, atvykstantieji į seimą ir banketą, prašom šiame viešbuty iš anksto užsisakyti sau kambarys. Kambarys kainos: Singles — \$14.00, Doubles — \$18.00 ir Twin double — \$19.00. Viešbuty

yra maudymosi baseinas, suomiška pirtis, restoranai, automobiliams pasistatyti aikštė. Vieta lengvai pasiekama iš aerodromo ir greitkelio.

• **Dr. Jonas Balys**, Naujosios Vilties žurnalo vyr. redaktorius, ALT S-gos jubiliejiname seime Clevelande, š. m. gegužės 24 d. padarys pranešimą apie tautinę spaudą.

• **Laureatas Jurgis Gliuda** aptars Andriaus Norimo romaną "Miršta tik žmonės" gegužės 25 d. 12 val. Los Angeles Liet. Taut. Namų salėje. Romano Pažinumą rengia knygos leidėjas, L.K.V.S. Ramovė Los Angeles Skyrius. Kartu bus pietūs pagerbimui keturių Skyriaus narių, sulaukusių senyvo amžiaus. Ištraukas iš romano skaitys aktorai Ema Dovydaitytė, Ona Mironienė, Vincas Dovydaitis ir Vladas Gilys. Pažinumo ir pietų programą praves teis. Stasys J. Paltus.

• **Dail. Jonui Rimšai** kovo 25 d. buvo padaryta sunki vidurių operacija. Ligoninėje išbuvo iki balandžio 13 d. Dabar po truputį sveiksta. JAV-bių globos organizacijos jam į namus tris kart į savaitę atsiunčia gailestingą seselę sveikatos patikrinimui. Atsiunčiama ir patarnautoja nupirkti maisto, aptvarkyti butui. Už tą didelę globą JAV-bių įstaigoms dail. J. Rimša labai dėkingas. Ligoninės, operacijos išlaidos irgi bus apmokėtos JAV pagalbinių įstaigų. J. Rimšos adresas: 1333 — 11th St., Apt. 2, Santa Monica, Ca. 90404. Tel. (213) 394-1456. Jis laiko gana gerai ir labai džiaugiasi sulaukęs lietuvių lankytojų.

• **LB Marquette parko apylinkės** naujoji valdyba š. m. balandžio 13 d. pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirm. J. Bagdžius, vicepirm. J. Panka, sekr. L. Hoffmanienė, ižd. G. Mališauskas, fin. sekr. E. Smilgys, šviet. reik. S. Kaulienienė, jaun. reik. S. Patlauba, pareng. vad. D. Tricienė, kult. reik. S. Grigaravičius, ryš. su org. P. Sidlauskas, narė B. Kemežaitė. Revizijos komisiją sudaro: dr. V. Šimaitis, K. Povilaitis ir J. Tijūnas.

• **Žurn. Jonas Vaidelis**, 70 m. amž., Sandaros redaktorius, š. m. balandžio 20 d. mirė Willow Springs, Ill. Lietuvoje dirbo Klaipėdoje leidžiamame dienrašty "Vakarai", o pasitraukęs Vokietijon suorganizavo laikraštį "Žiburiai". Katalikiškoje ir tautininkiškojo spaudoje yra rašęs proginį straipsnių bei knygų recenzijų, užrašęs gausiai tautosakos.

• **Teisininkas Antanas Vaišnys**, gyv. Waterbury, Conn., sunkiai susirgo ir paguldytas į Waterburio miesto ligoninę. Ligonį globoja jo sesuo M. Gureckienė. Linkime A. Vaišniui greitai pasveikti.

• **Mykolas Gureckas**, Waterbury, Conn., atnaujindamas prenumeratą pridėjo Dirvai paremti auką 12 dol. Ačiū.

• **Dail. Jurgis Juodis**, iki šiol gyvenęs New Yorke, persikėlė į Floridą. Jo naujas adresas: 275 So. Tessier Dr., St. Petersburg Beach, Fla. 33706.

ANTANAS SMETONA

Jo visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla. Parašė Aleksandras Merkelis. Išleido Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. 740 psl. Ilustruota. Spaudė Vilties spaustuvė. Kaina \$12.50. Dar galima įsigyti kreipiantis į K. Pocių, 3908 Fir St., E. Chicago, Ind. 46312.

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• **A.A. LEONARDAS** Šimutis, nusipelnęs JAV lietuvių veikėjas ir jų vienintojas sunkiomis Lietuvai dienomis, su pilnomis lietuviškoms apeigoms buvo palaidotas Šv. Kazimiero liet. kapinėse balandžio 22 d. Jo palaikus lietuvių ir amerikiečiai gausiai lankė Evans koplyčioje, gi pirmadienio vakare karstą perkėlus į Marquette Parko liet. šventovę ir atsisveikinant su velioniu šventovė buvo pilna žmonių. Antradienio, balandžio 22 d. rytą vysk. V. Brizgys su asista lietuviškai atlaikė koncelebruotą mišias, anglų kalba velionio nuopelnus Lietuvai ir išeivijos lietuviams nušvietė klebonas kun. A. Zakarauskas, gi vysk. V. Brizgys pasakė pamokslą lietuviškai. Presbiterijoje šalia dvidešimties kunigų, jų tarpe ir PLB atstovo kun. J. Borevičiaus, matėsi kardinolo Cody atstovas vysk. Abramowitz, artimas Šimučių šeimos draugas Milwaukee vyskupas Cousins, gi šventovėje — Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, Vliko atstovas prof. B. Vitkus, Altos pirm. dr. K. Bobelis su žmona, buvę Altos pirmininkai inž. E. Bartkus ir inž. A. Rudis, Balfo cv pirm. M. Rudienė, Ateitininkų Fed. vad. dr. P. Kisieliū ir artipilnė šventovė a.a. L. Šimučio giminių, draugų bei jo gerbėjų. Pasibaigus mišioms Lietuvos trispalvę apdengtas karstas didelio skaičiaus automobilių nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines prie Šimučių šeimos sklypo pačiame naujųjų kapinių centre. Paskutines apeigas atliko kleb. kun. A. Zakarauskas. Visos maldos atkalbėtos lietuviškai. Altos atstovams nuėmus nuo karsto Lietuvos trispalvę ir ją perdavus našlei, susirinkusi minia sugiedojo Viešpaties Angelą, Mariją Mariją ir, karstui leidžiantis, Lietuvos himną. Kapinėse gal niekas taip graudžiai savo senelio ir prosenelio neappraudojo, kaip velionio vaikaičiai ir provaikaičiai, kurių buvo visos būrys. Matomai ir tiems III ir IV kartos JAV lietuviams velionis skiepijo ne tik šeimoms, bet ir Lietuvos meilę. Netekus L. Šimučio, mūsų lietuviškas gyvenimas bus žymiai tuštesnis.

Kun. A. Stašys su Lietuvos gen. konsule J. Daužvardiene ir Chicago burmistru R. Daley.

• **KUN. ADOLFAS** Stašys, buv. Lietuvos ministerio pirm. J. Tūbelio pusbrolis, žinomas Altos ir kitų organizacijų veikėjas spalio 23 d. sulaukia 70 m. amžiaus. Ta proga iš anksto susidaręs visuomenininkų komitetas, vadovaujant energingai visuomenininkei O. Gradinskienei, sekmadienį, gegužės 4 d. B. Pakšto salėje kun. A. Stašiui, jam iš

anksto apie tai nieko nežinojus, rengia pagerbimą. Mano prisiminimuose kun. A. Stašio portretas bei asmuo iškyla jau nuo 1935 m. Tada jis buvo Panevėžio mergaičių gimnazijos kapelionas, kas antrą sekmadienį katedroje savo oratorišku balsu sakydavo įdomius pamokslius, kurių jaunimas labai laukdavo. Visus žavėjo savo povyza ir fiziniu grožiu. Nuo 1947 m. kun. Adolfas Stašys kaip uola, nei dienai nesusvyravęs, sto vi lietuvių pastatytos didžiulės Šv. Kryžiaus parapijos sargyboje, kad iš ten neišnyktų lietuviškas žodis, kad ten skambėtų lietuviškos giesmės ir net religiniai koncertai, kad tą šventovę, likusią jau beveik išimtinai ispaniškos kilmės žmonių apgyvendintame rajone, kaip galima daugiau lankyti lietuvių. Per tai jis suėjo į artimus ryšius su Dainavos ansambliu, vadinamas net trečiuoju ansamblio dirigentu ir, šalia Kriaučeliūnų šeimos, vienu iš pagrindinių ansamblio globėjų. Vos atvykęs į Chicago kaip vienas iš pačių pirmųjų mūsų bangos atstovų, čia steigė Lietuvių Bendruomenę ir buvo pirmasis LB Chicago apyg. pirm., vėliau pareigas perdavęs P. Gaučiui. Jis taip pat daug prisidėjo, kad 1950 m. buvo atidaryta Aukštesnioji Lit. mokykla, tada prisiglaudusi Brighton Parko parapijoje. Per paskutinerius 23 m. kun. A. Stašys, šalia tiesioginio pastoracinio darbo, daugiausia jėgų skiria Altai. Jį kiekvienais metais ten matome įvairiuose postuose. Tvarkant a.a. L. Šimučio, Altos garbės pirmininko laidotuves, šalia šeimos narių gal daugiausia jomis rūpino kun. A. Stašys, kapinėse šeimos vardu taręs ir padėkos žodį. Žiūrint į baltais plaukais papuoštą, amžinai saulės įdegtą kun. A. Stašio veidą, niekad nepagalvotum, kad tas žmogus artėja prie 70-ties metų slenksčio. Jis atrodo žymiai jaunesnis nei tik savo dvasia, bet ir fizine išvaizda. Ir gal už tai, kad jis temiega tik po 3-4 val. per parą, nes pastoracinis, o ypač visuomeninis darbas sukaktuvininką laikot visada užimtą. Šalia kitų pareigų, kun. A. Stašys per savo gražų gyvenimą yra sutuokęs kelis šimtus lietuviškų porų. Sukaktuvininkui linkime dar ilgų ir darbingų ateities metų.

• **SOL. AUDRONĖS** Simonaitytės rečitalis, rengiamas Korp! Neo-Lithuania, įvyksta šį sekmadienį, gegužės 4 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Ši buv. Dainavos ansamblio meno vadovės dainos šventė laimingų sutapimų tarsi bus meninė įžanga į vėliau sekiantį kun. A. Stašio pagerbimą nors ir kitoje salėje. Kai šiandien susitinki su Audrone, kai iškyla netolimos praeities

Solistė Audronė Simonaitytė

prisiminimai, Audronės mintys pirmiausia nukrypsta į Dainavą — į tą ansamblį, kurį trumpai vadovaudama, be galo pamilo. Jei ne artėjančios vedybos ir išsikėlimas iš Chicago, Audronė Dainavos niekad nebūtų palikusi. Vyr. meno vadovo pareigas perdavusi muz. A. Jurguičiui, Audronė Dainavai dar ir toliau padeda kaip koncertmeisterė. Praėjusį pavasarį Audronė baigė Roosevelt universitetą ir mokyklos vadovybė surengė jos rečitalį. Lietuvių antplūdis į Audronės šventę buvo milžiniškas, pritrūko vietų ne tik atsistėti, bet net ir stovėti. Fakulteto vadovybė nustebo, kad iki tol jų koncertinė salė nebuvo mačiusi tokio klausytojų skaičiaus. Dabar Audronė, ruošdamasi jau magistro laipsniui, ateina mums padainuoti į savąjį Jaunimo centrą. Tikimės, kad ir šį kartą pritrūks kėdžių, nes Audronė priešų vargu ar turi. Ją vis supa dideli bičiuliai bei gerbėjų būriai, todėl, kad Audronė visada ateina padėti ten, kur ji yra reikalinga, kur ją kviečia lietuvių. Kaip dainininkė, atiduoda nemažą duoklę ir amerikiečiams, kurie Audronę angažuoja įvairiems koncertams per universitetą. Nors Audronė tik penki metai kai atvyko iš okup. Lietuvos, bet įnašą išeivijos lietuvių kultūriniam gyvenimui jau atidavė dideli.

• **SATYRINIO** teatro vietetas Antras kaimas gegužės 3 d. Playhouse salėje įvykstančia premjera pradeda naują sezoną. Šis sezonas Antram kaimui jau dvyliktas, o prievaizdos A.T. Antanaičio vadovybėje — septintas. Naujojo sezono repertuaras taip pat naujas. Jis pagrįdė skiriamas mūsų tautinei "vienybei" pavaizduoti. Svarbiųjų škiev autorai rašytojai K. Almenas, L. Dovydenas, Ant. Gustaitis ir kiti. Kai kurie škiečiai bus ištais eiliuoti ir tai bus savotiška atrakcija klausytojams, kurių tarpe didžiausią nuosmigtį visada sudaro jaunimas. Antrasis spektaklis bus sekmadienį, gegužės 4 d., o po savaitės seks ir kiti spektakliai. Keičiasi šiek (Nukelta į 7 psl.)

PADĖKA

A. A.

DR. KONSTANTINAS VYŠNIAUSKAS.

Mano mylimas vyras Konstantinas mirė iškamuotas ilgos ir sunkios ligos š. m. kovo 7 d. ir palaidotas kovo 10 d. Malvern Ohio kapuose. Šio sunkio ir liūdnu mūsų gyvenime momentu patyrė daug nuoširdumo, meilės ir paguodos iš velionies kolegų ir draugų norime išreikšti savo begalinį dėkingumą. Dėkojame visiems a. a. velionį laiškais, telefonu ar asmeniškai aplankius ir guodusiems Jo begaliniai sunkioj ligoj tuo duodant ir mums moralinę pasipirtį pernešti tą nelaimę. Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems šermentyse ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą. Ypatingas ačiū Dr. J. Balčiūnui už gražią atsisveikinimo kalbą prie karsto ir daug kuo prisidėjusiam visokeriopai prie laidotuvių tinkamo pravedimo. Dėkojame Ohio lietuvių gydytojų draugijai už rūpestingumą a. a. velionies ligos atveju ir už paskelbtą užuojautą mums spaudoje. Nuoširdus ačiū Clevelando lietuvių radijo valandėlės vedėjui p. Stempužiui už išsamų pranešimą apie velionies gyvenimo veiklą ir mirtį radijo programoje. Dėkojame visiems aukavusiems Lietuvių Fondui tuo įamžinant velionies vardą. Dėkojame aukavusiems Mišioms: Dr. J. Balčiūno šeimai, Dr. V. Adams, W. Pills, M. Petronis, L. Petronis šeimai, F. Safrončiko šeimai. Nuoširdžiai dėkojame už užuojautas laiškais ir spaudoje: Dr. Z. Sabataičio šeimai, p. E. Z. Jakuliams, A. ir L. Sperauskams, p. E. Bielkevičienai, Dr. P. Stungio šeimai, Alfonso ir Edvardo Steponavičių šeimoms, Melanijai ir Aleksui Maskoliūnams, Aldonai ir Juozui Ruokiams, Birutei Saldukienei, Stasei Semėnienai, Felikso Safrončiko šeimai, Vytautui Safrončikui su šeima, Gurčių šeimai. Dėkojame už labai gražias gėles: Dr. Savičiūno ir Dr. Svidersko šeimoms. Nuoširdus ačiū grabnešiams: inž. E. Malcanui, inž. D. Roberts, p. E. Kornfeindui, p. F. Bruchey, Dr. J. Balčiūnui ir Dr. Vyšniauskui. Ypatinga padėka ponioms prisidėjusioms savo gaminiais prie šermentų, pietų: p. Balčiūnienai, p. Sviderskienei ir p. Savičiūnienai.

Liūdinti

ZINAIDA VYŠNIAUSKIENĖ,
DUKTĖ ir SŪNUS SU ŠEIMA

Mylimai mamytei

DOMINIKAI GRIGIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia jos dukrai STASEI BALTRUKĖNIENEI, šeimai ir artimiesiems

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugijos
Moterų Vienetas

Tauriam lietuviui

JUOZUI VALIUŠAIČIUI

mirus, jo žmonai JANEI, sūnui VIDUI, atvykusiam iš Lietuvos broliui VINCUI ir kitiems giminiams gilią užuojautą reiškia

Elena ir Mykolas
Gureckai

Mielam prieteliui

AGR. ANTANUI BRIČKUI

mirus, giminėms ir jo artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Elena ir Mykolas
Gureckai

Maloniai kviečiame Jus ir Jūsų

artimuosius atsilankyti į

SOLISTĖS AUDRONĖS SIMONAITYTĖS

REČITALĮ.

sekmadienį, 1975 m. gegužės 4 d. 3 val. p.p.

Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave.

Chicago, Illinois 60636

LST Korp! Neo-Lithuania